

DRAUGAS

PERIODICALS
October 22, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIO - OCTOBER 22, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-21-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 204
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Mirė krepšininkas T. Stumbrys. Visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas. Futbolas Čikagoje.

2 psl.

Ar Putin laukia palankesnio laiko? Valstybės valdymas be statistikos sunkiai įmanomas.

3 psl.

Nežinomas genijus iš Lietuvos. Mokykimės angliškai.

4 psl.

Kitu žvilgsniu: apie pasitikėjimą. L. Truikiui būtų suėję 100 metų.

5 psl.

Tėvų susirinkimas Čikagos lit. mokykloje. Ką renkasi Lietuvos žmonės? Atvirų durų diena senelių globos namuose.

6 psl.

Sportas

* Vienintelė ketvirtadienį vykusios Lietuvos krepšinio lygos (LKL) reguliariojo sezono rungtynės „Šiauliai“ svečiuose 43-jų taškų skirtumu 111:68 sutriuškino „Panevėžio“ komandą. Nesulaukiami nugalėtojų gretose buvo Tomas Baltūnas ir Michail Anisimov, pelnę atitinkamai 28 ir 22 taškus. Iškovojo ketvirtąją „Šiaulių“ krepšininkai aplenkė visas tris pergalės iškovojo LKL čempioną Kauno „Žalgirį“ ir pakilo į antrąją vietą.

* Trečią pergalę iš eilės ketvirtose ikisezoninėse JAV NBA rungtynėse iškovojo Žydrūno Ilgauskas Cleveland „Cavaliers“ komanda, trečią dieną 103:77 sutriuškino lygos naujokę Charlotte „Bobcats“. Lietuvis nugalėtojams pelnė 16 taškų, per 24 minutes pataikęs visus 7 dvitaškus bei 2 baudų metimus iš 3.

* Šveicarijoje tęsiasi WTA serijos „Swisscom Challenge“ moterų teniso turnyras. Ketvirtadienį aštuntfinalyje rusė Jelena Dementjeva 7:5, 3:6, 6:0 nugalėjo tautietę Jeleną Boviną bei pateko į ketvirtfinalį. Del vietos pusfinalyje kovos ir argentinietė Paola Suarez, ketvirtadienį aštuntfinalyje 6:1, 2:2 įveikusi del traumos susitikimo nebaigusią prancūzė Emilie Loit.

Naujausios žinios

* Konservatoriai visiškai reabilituoti iš korupcijos skandalo išbridusios partijos nari.

* Vienmandatininkai rinkimų agitacijai jau išleido pusrėčio milijono litų.

* Dvasininkai ragina šalies vadovus padaryti viską, kad Lietuva netaptų pedofilų traukos vieta.

* Seimo narių byla žlugdo dėl STT taktikos klaidų, teigia prokurorai.

Valiutų santykis

1 USD — 2.758 LT

1 EUR — 3.452 LT

Garsiojoje kyšininkavimo byloje pritrūko įrodymų



Kyšininkavimo skandalo autoriai — Algimantas Kliunka ir Gintaras Jasaitis. Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) — Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamentas nutraukė ikiteisminį tyrimą dėl buvusių parlamentarams Vyteniu Andriukaitiui, Vytautui

Kvietkauskui ir Arvydui Vidžiūnui pareiktų įtarimų kyšininkavimu.

Ikiteisminis tyrimas nutrauktas nesurinkus pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamųjų kaltę dėl jiems pri-

skiriamos veikos.

Pranešime spaudai pažymima, kad Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokurorai tęsia ikiteisminį tyrimą baudžiamojoje byloje dėl „Rubicon group“ įmonių galimai neteisėtus finansinės veiklos.

Generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis Lietuvos radijui teigė, kad bylos nutraukimas dar neįrodo minėtų parlamentarų nekaltumo.

G. Jasaitis taip pat pabrėžė, kad paaiškėjus naujoms ikiteisminiam tyrimui naudingoms aplinkybėms, buvusių parlamentarų byla bet kada gali būti atnaujinta.

Remdamiesi 2001-2004 metais surinktais operatyviais duomenimis, prokurorai įtarė, kad konservatorius A. Vidžiūnas, tuometinis socialliberalas V. Kvietkauskas ir socialdemokratas V. Andriukaitis, būdami Seimo nariais, galėjo imti ky-

šius nuo 25,000 iki 95,000 litų iš įmonių grupės „Rubicon group“ vadovo Andriaus Janonio už įtaką priimant įvairius teisės aktus.

Iš Seimo pasitraukė V. Andriukaitis ir A. Vidžiūnas kandidatavo į Seimą vienmandatėse apygardose. V. Andriukaitis Vilniaus Žirmūnų apygardoje surinko 13.98 proc. rinkėjų balsų ir į antrąjį ratą nepateko.

Tuo tarpu A. Vidžiūnas šį sekmadienį vyksiančiame rinkimų antrajame rate Šakių vienmandatėje apygardoje susirungs su teisiamuoju neteisėtų kelių blokadų organizavimo byloje, Žemės ūkio rūmų pirminku Jonu Ramonu.

V. Kvietkauskas po kilusio skandalo pasitraukė iš Naujosios sąjungos ir Seimo rinkimuose nedalyvavo.

Komentuodamas Generalinės prokuratūros sprendimą dėl bylos nutraukimo, A. Vidžiūnas sakė, kad „Lietuvoje egzistuoja

teisintis protas“.

„Nepaisant kai kurių neprofesionalių STT veiksmų, prokuratūra gerai atliko savo darbą. Džiugu, kad Lietuvoje teisinis protas nūgali“, pabrėžė A. Vidžiūnas.

„Aš jau seniai sakiau, kad šis tyrimas anksčiau ar vėliau turės būti nutrauktas. Bet ko kiu atveju šis skandalas man brangiai kainavo — turėjau išeiti iš Seimo, iš politikos. Svarstau galimybę pasitarti su advokatais dėl žalos įvertinimo ir kaltųjų nustatymo“, tvirtino V. Kvietkauskas.

„Kitokio sprendimo ir negalėjo būti. Del to aš buvau ramus. Iš karto sakiau — arba einam į teismą, arba baigiam šį reikalą. Man tik nesmagu, kad ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas antrajame rinkimų rate“, sakė V. Andriukaitis.

„Matyt prokuratūra gavo komandą iš viršaus, jei ikiteisminį tyrimą Nukelta į 5 psl.

Prezidentūroje — pirmieji nesutarimai

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) — Ilgus metus Prezidentūroje kancleriu dirbęs Andrius Meškauskas bei jo įpėdiniu laikytas valstybės vadovo patarėjas Juozas Šarkus nebedirbs rūmuose sostinės S. Daukanto aikštėje.

Kaip rašo dienraštis „Lietuvos rytas“, trečiadienį pasirašytą prezidento Valdo Adamkaus potvarkiu A. Meškauskas posto neteks nuo spalio 21 dienos. Naujasis kancleris bus išrinktas konkurso būdu.

A. Meškauskas Prezidentūros kancleriu pradėjo dirbti Algirdo Brazausko prezidentavimo laikais. Šiame poste jis išsilaukė ir per pirmąją V. Adamkaus kadenciją, ir i Prezidentūrą atėjus Rolandui Paksui.

Šalies vadovo komanda paliko ir tiktai porą mėnesių joje dirbęs patarėjas vidaus politikos klausimais J. Šarkus.

Prezidento spaudos tarnybos vadovas Marius Lukošius

dienraščiui teigė, jog J. Šarkus išeina savo noru.

„Išėjimo priežasčių reikėtų klausti jo paties“, sakė M. Lukošius.

Buvęs verslininkas ir V. Adamkaus finansinis rėmėjas dirbti i Prezidentūrą buvo pakviestas vos prieš porą mėnesių. Buvo svarstoma, jog 57 metų J. Šarkus pakeis dabartinį Prezidentūros kanclerį A. Meškauską.

Prieš tai patarėjas turėjo parengti galimos prezidento kanceliarijos reformos planą. Pasisemti idėjų, kaip tai padaryti, J. Šarkus buvo nuvykęs i Lenkiją bei Latviją.

„Siekiau padaryti, kad prezidento kanceliarijos darbas būtų veiksmingesnis. Tačiau greit paaiškėjo, kad reformoms nėra nusiteikimo. Kadangi nebuvo palaikymo ir ryžto ką nors pakeisti, nebemačiau prasmės dirbti“, sakė J. Šarkus.

V. Uspaskichas pralėkė automobilium su švyturėliais

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) — Policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius neatmeta galimybės, kad iš privačios bendrovės vairuotojo, vežiojančio Darbo partijos (DP) vadovą Viktorą Uspaskichą pas rinkėjus, bus atimtas leidimas automobiliu naudotis specialiais pirmumo teisėmis suteiktiniais mėlėnos spalvos švyturėliais.

Policijos vadovo teigimu, dėl įvykio, kai V. Uspaskichą vežęs automobilis Šiauliuose pastebėtas su įjungtais švyturėliais, bus pradėtas tarnybinis patikrinimas.

V. Uspaskichą vežiojantis vairuotojas leidimą mėlėnos spalvos švyturėliams gavo per Vyriausybės įsteigtą bendrovę „Autoūkis“. „Autoūkis“ yra sudariusi automobilių nuomos sutartį su Kedainiuose registruota bendrove „Edvertitas“.

Šių metų balandį Vilniaus miesto vyriausiosios policijos komisariatas (VPK) patenkino „Autoūkio“ prašymą ir išdavė leidimą „Edvertitos“ vairuotojui važinėti automobiliu su mėlėnais švyturėliais.

Tačiau ilgalaikė nekilnojamojo turto nuoma užsiimančios „Edvertitos“ vairuotojas „BMW 745“ su švyturėliais vežiojo DP vadovą V. Uspaskichą, kuris šiuo metu nėra nei spe-



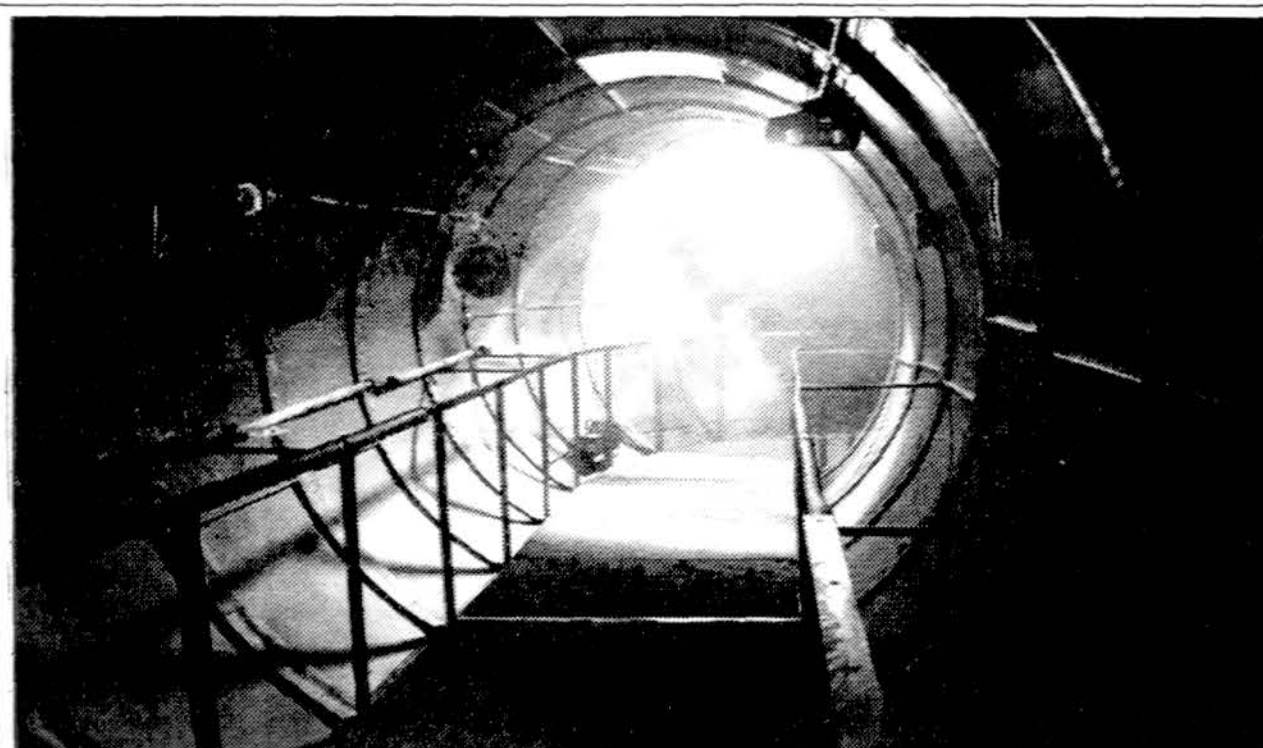
Viktoras Uspaskichas. Eltos nuotr.

cialiųjų tarnybų atstovas, nei prezidentas, Seimo pirmininkas ar Vyriausybės vadovas.

Net 54 km/h leistą greitį viršijęs automobilis su įjungtais švyturėliais sekmadienį užfiksuavo Šiaulių miesto policininkai. Pareigūnai automobilio nestabdė, tačiau pagal numerius išsiaiškino, kad „BMW“ priklauso privačiai bendrovei.

Kadangi automobilis važiuojo Kelmės kryptimi, Šiaulių policija apie tai išspėjo šio rajono kolegams. Kelmės policininkams, sustabdžiusiems jau išjungtais švyturėliais važiuosį automobilį, jo vairuotojas pateikė leidimą naudotis šia išskirtine teise. Automobilių sėdėjo ir DP vadovas.

V. Uspaskichas žiniasklaidai teigė, automobilių sėdėjęs ant galinės sėdynės ir nežinojęs, jog vairuotojas įjungė švyturėlius.



Vilniuje, „Litexpo“ parodų rūmuose, toliau vyksta tarptautinė informacinių technologijų ir telekomunikacijų paroda „Infobalt 2004“. Nuotr.: „Lietuvos telekomas“ parodoje sumontavo milžinišką 3 metrų skersmens bei 15 metrų ilgio švieslaidžio kabelio imitaciją. Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

V. Adamkus palaiko G. W. Bush

Vilnius, spalio 21 d. (ELTA) — Prezidentas Valdas Adamkus teigia palaikąs George W. Bush kandidatūrą JAV prezidento rinkimuose. Tokia pozicija V. Adamkus grindžia ne tik simpatijomis, bet ir praktiniais sumetimais.

„Mano pasirinkimas yra prezidentas, kuris žino ir suprantą mūsų reikalus ir i jį galima būtų kreiptis per ateinančius ketverius metus ir, manau, rastume didesnę atgarsį bei supratimą Lietuvos reikalų, nei kad išrinktus Demokratų partijos kandidatą“, sakė V. Adamkus.

Likus dviem savaitėms iki JAV prezidento rinkimų nuomonių apklausos rodo apylygę

abiejų pagrindinių varžovų — prezidento respublikono G. W. Bush ir senatoriaus demokrato John Kerry padėtį, nors kai kuriose neįformaliu pirmąjį dabartinis Amerikos prezidentas.

Dabartiniam JAV vadovui paramą yra išreiškęs ir Rusijos prezidentas Vladimir Putin. Pasak V. Adamkaus, skelbdamas palaikymą G. W. Bush jis nesigretina su Rusijos prezidentu.

Paklaustas nuomonės apie Lietuvos ir Rusijos santykius pastaruosiu metu bei Rusijos žiniasklaidos išpuolius Lietuvos atžvilgiu, V. Adamkus teigė neturįs įrodymų, kad dabartinė Rusijos žiniasklaidos kampanija būtų organizuota paties prezidento nurodymu.

A. Kubilius teigia negalįs pakeisti uošvės charakterio

Vilnius, spalio 21 d. (ELTA) — Nė kelių šimtų narių neturinčiai visuomeninei Lietuvos katalikų mokytojų sąjungai, kurios valdybos pirmininke yra Vitalija Zaidienė, daugelį žinoma kaip konservatorių vadovą A. Kubiliaus uošvė, paslaptinomis aplinkybėmis atiteko buvęs augstųjų mokytojų sąjungos valdybos pirmininkas.

Kadangi katalikų mokytojų sąjunga valdo minėtą visuomeninę ir ruošiasi ten įsteigti katalikišką gimnaziją, teigia A. Kubilius.

„Tokių publikacijos karto jasi prieš kiekvienus rinkimus. Man ištis būtų ramiau, jei uošvė rūpintųsi tik anūkais ir ne užsiimtinėtų visuomenine veikla. Tačiau, kaip ir daugelis kitų žentų, turiu mažai vilties pakeisti uošvės charakterį“, nurodo A. Kubilius.

liaus nestebina bandymas kompromituoti jį ir jo gimines prieš pat rinkimų antrąjį ratą.

„Nei aš, nei mano šeima nesame gavę jokios asmeninės naudos iš to, kad Lietuvos katalikų mokytojų sąjunga valdo minėtą visuomeninę ir ruošiasi ten įsteigti katalikišką gimnaziją“, teigia A. Kubilius.

Rinkėjai aktyviai balsuoja paštu

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) — Antrajame Seimo rinkimų rate rinkėjai paštu balsuoja aktyviau nei pirmajame.

Per pirmąsias balsavimo paštų dienas, savo valią pareiškė 113,000 arba 4.5 proc. visų 2.5 mln. rinkėjų.

Pirmajame rinkimų rate per pirmąsias dvi balsavimo

paštų dienas balsavo 106,600, arba 4 proc. visų registruotų rinkėjų.

Pakartotiniai rinkimai nebevyksta Kedainiu, Prienu, Šilalės-Šilutės, Vilkaviškio ir Vilniaus-Šalčininkų rinkimines apygardose, kur Seimo narius rinkėjų dauguma išsirinko pirmajame rate.

Lietuva prašys leisti pratęsti atominės elektrinės darbą



Viktor Ševaldin. Vladimiro Gulevičiaus (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) — Lietuva prašys Europos Sąjungos leisti pusmečiui — iki kitų metų liepos 1-osios — pratęsti Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko veiklą, ketvirtadienį patvirtino Lietuvos Vyriausybės vadovas Algirdas Brazauskas.

„Mes nusprendėme kreip-

tis i Europos Sąjungą ir pasiūlyti Europos Komisijos žinovų, kurie dar kartą įsitikintų, ir patikrintų mūsų argumentus“, po Vyriausybės įvykusio pasitarimo su energetikos žinovais, Ūkio bei Užsienio reikalų ministerijų atstovais sakė premjeras.

Jo teigimu, laiškas Europos Komisijai bus išsiųstas artimiausiu metu.

Pasak A. Brazausko, toks sprendimas priimtas todėl, kad „Baltijos regione laiku neįvesti pajėgumai, kuriuos planuota įvesti“.

Elektrinės generalinis direktorius Viktor Ševaldin tvirtino, kad dėl abiejų Ignalinos AE reaktorių saugumo nekyla jokių abejonių — jie yra geros techninės būklės. Kita vertus, jis pripažino, kad trijų projektų — panaudotų kuro kasečių saugyklos bei įvairių atliekų saugojimo aikštelių statybos — įgyvendinimas kiek užtruko, nes jie pasirodė brangesni, nei manyta anksčiau.

SPORTO



APŽVALGA

2004 M. VISUOTINIS ŠALFAS-GOS SUVAŽIAVIMAS

Metinis, visuotinis 2004 m. Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos suvažiavimas įvyks lapkričio 20 d., šeštadienį, Cleveland Lietuvių namuose, 877 East 185th St., Cleveland, OH; tel. 216-531-2131. Suvažiavimo pradžia 11 val. ryto.

Vienas svarbiausių darbotvarkės punktų bus VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, numatomų 2005 m. birželio 30-liepos 3 d. Vilniuje, reikalai. Šių žaidynių rengėjai ypatingą dėmesį kreipia ir į jaunosios išsivijusios kartos, mergaičių bei jaunių, dalyvavimą jose.

Suvažiavime, be kitų ŠALFAS-GOS metinės veiklos reikalų, bus ŠALFAS-GOS vadovybės, centro valdybos, revizijos komisijos ir garbės teismo rinkimai.

Pagal ŠALFAS-GOS statutą, suvažiavime sprendžiamųjų balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFAS-GOS rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFAS-GOS garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi, lietuvių sportiniu judėjimu besidomintys, asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos ŠALFAS-GOS sporto klubams ir sąjungos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norintys gauti daugiau informacijų ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFAS-GOS centro valdybos pirmininką Rimantą Dirvonį, 20 Kane Court, Willowbrook, IL 60527-2263, namų tel. ir faksas — 630-789-0529; darbo tel. 312-681-3947; el-pašto adresas: rdirvonis@hotmail.com

Sporto klubai, ŠALFAS-GOS pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi labai rimtai atsižvelgti į mūsų sportinio gyvenimo gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime gausiai dalyvauti.

ŠALFAS-GOS centro valdyba

MIRĖ KREPŠININKAS TAURAS STUMBRYS

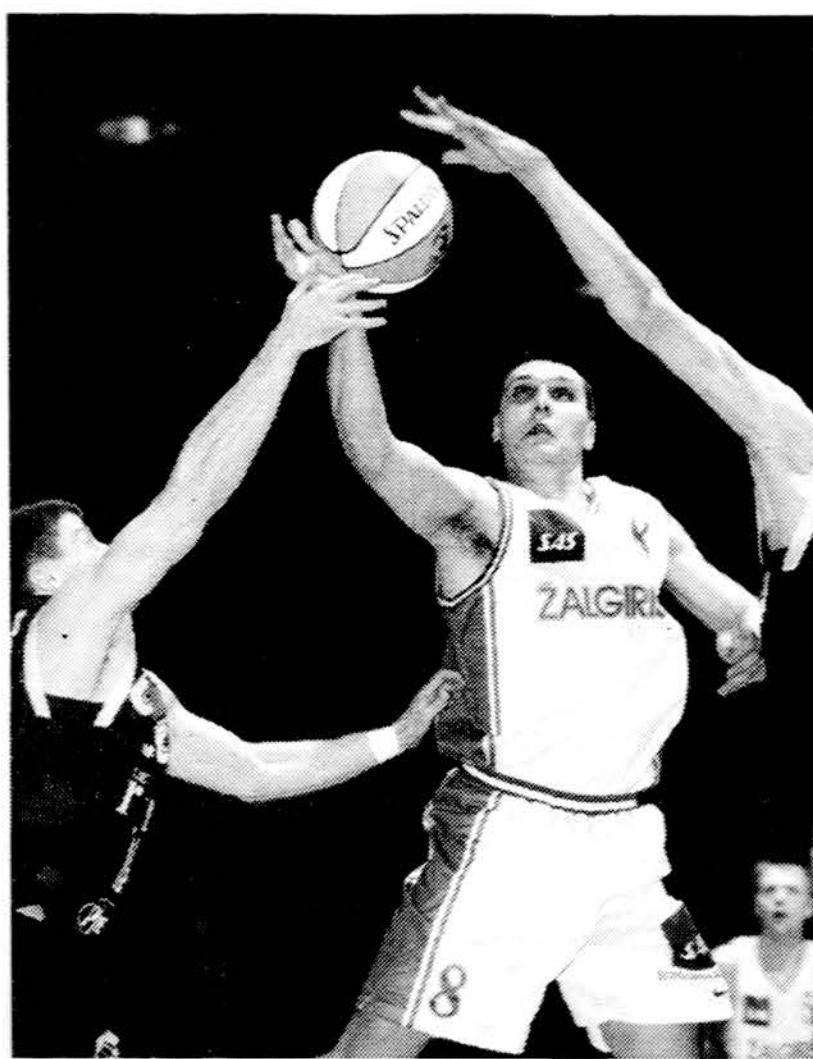
Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempionato rungtynės, kuriose susitiko dvi Kauno komandos

„Hidruva-Atletas“ ir „Žalgiris“, spalio 16 d. buvo nutrauktos. Iki antrojo kėlinio pabaigos likus 6 min. 3 sek., per minutės pertraukėlę, nualpo „Hidruvos-Atletas“ gynėjas Tauras Stumbrys. Deja, medikų pastangos atgaivinti 34-erių metų krepšininką buvo bevaisės.

T. Stumbrys mirė nuo širdies smūgio. Pirmadienį medikai konstatavo, kad mirties priežastimi tapo prieš šešerius metus pastebėta širdies yda ir neseniai persirgta gripas.

192 cm ūgio T. Stumbrys, atstovaudamas „Žalgiriui“, penkis kartus tapo Lietuvos čempionu, o 1998 metais triumfavo Europos taurės turnyre.

(Elta)



Vienas geriausių „Žalgirio“ komandos krepšininkas Tauras Stumbrys, miręs š.m. spalio 16 d. vykusio rungtynių metu. (Elta) nuotr.

J. KAZLAUSKAS TRENIUOS PIRĖJO „OLYMPIAKOS“

Buvęs Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treneris Jonas Kazlauskas artimiausią sezoną vadovaus vienam garsiausių Graikijos klubų Pirėno „Olympiakos“. 49 metų treneris sekmadienį pasirašė vienu metų sutartį.

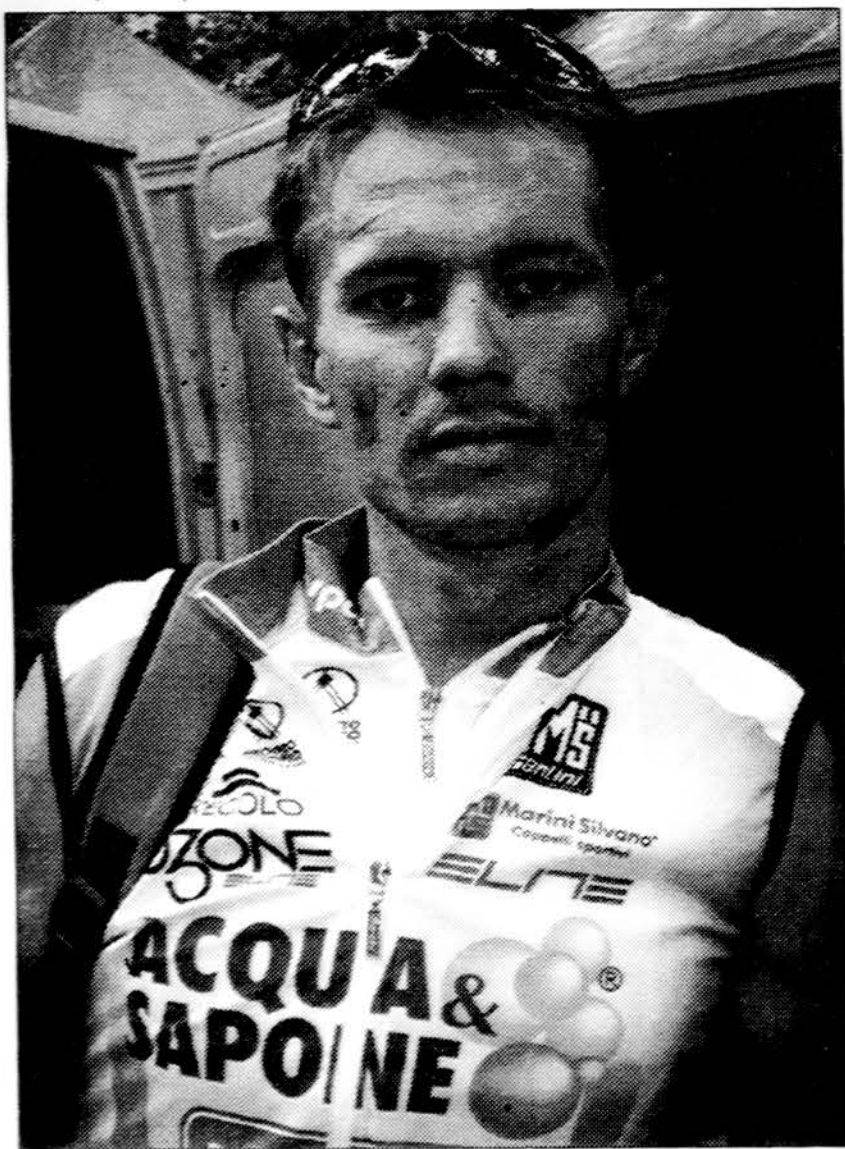
Šiomet J. Kazlauskas dirbo Kinijos vyrų krepšinio rinktinės vyriausiojo trenerio Dell Harris asistentu, tačiau dėl sveikatos problemų ne visada galėjo būti su komanda.

Prieš tai jis treniravo Vilniaus „Lietuvos rytą“ ir

Kauno „Žalgirį“, su kuriuo 1999 metais laimėjo Eurolygoje. Nacionalinei rinktinei J. Kazlauskas vadovavo 1996–2001 metais ir su ja laimėjo Sidnėjaus olimpinį žaidynių bronzos medalius.

(Elta)

„VISKAS UŽPROGRAMUOTA KITIEMS METAMS“



Dviratininkas Raimondas Rumšas.

Tomo Gaubio (Elta) nuotr.

Rugpjūčio pradžioje į dviračių lenktynių trasas po diskvalifikacijos sugrįžęs Lietuvos dviratininkas Raimondas Rumšas šiemet išbandė jėgas dešimtyje lenktynių, tačiau pirmauti nesiveržė, nes vienas pagrindinių jo tikslų — tinkamai pasirengti kitam sezonui.

„Šiomet aukštų vietų nesi-vaikau. To nereikalauja ir komandos vadovai: bus rezultatas — gerai, nebus — nieko tokio. Viskas užprogramuota kitiems metams“, — teigė R. Rumšas, atstovaujantis Italijos komandai „Acqua e Sapone-Caffe Mokambo“.

32 metų lietuvis šiemet daug dirbo, tačiau negali pasakyti, jog jam nebedaro įtakos be rimtų varžybų praleisti metai. „Anksčiau sezonui pradėdavau ruoštis žiemą, po to darydavau pertrauką, o po jos rengdavau kitai sezono pusei. Šiomet pradėjau ruoštis nuo sausio ir jokių pertraukų neturėjau. Nepaisant to, metai, praleisti be aukšto lygio varžybų, dar atsiliepia“.

R. Rumšas tikisi, kad šiemet nuveiktų darbų rezultatus bus galima pamatyti kitais metais. Pasak dviratininko, juk ir pasodintas medis vaisių iš karto neduoda.

R. Rumšas 2003 metų

vasarą buvo diskvalifikuotas už dopingo vartojimą „Giro d'Italia“ lenktynėse. Lietuvos dviratininko vienerių metų diskvalifikacija baigėsi liepos 17 dieną. R. Rumšas liepos pabaigoje su Tarptautinės dviračių sąjungos (UCI) II diviziono komanda „Acqua e Sapone“ pasirašė sutartį šiam ir kitam sezonui. „Manau, kad suradau tuos žmones, kurie tiki manimi. Komanda draugiška, joje nėra nuolat savo sąlygas diktuojančių žvaigždžių, — komentuoju savo pasirinkimą teigė R. Rumšas. — Jau po pirmųjų susitikimų įsitikinau, kad komandos vadovai, buvusio dviratininko Palmiro Masciarelli galima pasitikėti“.

2002 metų „Tour de France“ lenktynėse trečiąją vietą užėmęs, lietuvis po diskvalifikacijos pirmą kartą varžybose dalyvavo rugpjūčio 4 dieną. Italijoje vykusiose lenktynėse „Grand Prix Citta di Camaiore“ jis užėmė 43-ąją vietą.

„Prieš šias lenktynes užliejo nepaprastos emocijos. Atrodė, kad tai pirmas startas apskritai, kai užsiseigi numerį ant nugaros ir jauti, kad kažkas tavį dega“, — prisiminė R. Rumšas.

Vėliau Lietuvos dviratininkas išbandė jėgas įvairiose

vienuose dienos lenktynėse Italijoje. Raimondas kiek apgailestavo, kad šiemet neturėjo galimybių dalyvauti daugia- dienėse lenktynėse — neseniai pasibaigusiose „Vuelta a España“ varžybose „Acqua e Sapone“ nestartavo.

R. Rumšas sakė, kad geriausiai jautėsi per rugsėjo 25 dieną vykusias 197 km. lenktynes „Giro dell'Emilia“. „Tada buvau tikrai geros sportinės formos. Keturiuose atitrukę nuo grupės važiuoju apie 150 kilometrų. Tačiau varžovai neleidžia pabėgti daugiau nei trims minutėms. Lenktynių pabaigoje grupė priartėja, todėl nusprendžiau nebeieškoti jėgų, nes kitą dieną laukė dar vienos lenktynės. Jei būtumėm iėję didesnę persvarą, būčiau mėginęs važiuoti iki finišo“, — pasakojo R. Rumšas.

Spalio 3 dieną R. Rumšas su Mariumi Sabaliausku iš kitos Italijos komandos „Saeco“ atstovavo Lietuvai pasaulio čempionato grupinėse lenktynėse Veronoje (Italija). Beje, prieš startą mūsiškiams automobilis sunkiai sekėsi patekti į dviratininkų aptarnavimo zoną. Iki varžybų likus mažiau nei valandai, keliai daug kur buvo užtvirti. R. Rumšas ir M. Sabaliauskas aptarnavimo zo-

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rasline@draugas.org

skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

JONAS V. PRUNSKIS, MD

TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

MAUNAK V. RANA, MD

Illinois Pain Treatment Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,

vežio, sužeidimų darbotvėje bei kt.

vieta skausmo gydymo specialistai

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

www.illinoispain.com

„DRAUGO“

SKELBIMŲ SKYRIUS

TEL. 773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd St.

Oak Lawn, IL 60453

Tel. 708-423-5155

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuvians suteiks dantis už priimančią kainą.

Susitikimų kabinas arčiau I-55 ir I-55

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6919 W. Archer Ave. Ste. 516

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

na pasiekė tik aplinkiniai

keliai, kai juos motociklu su-

tiko palydėti vienas Italijos

policininkas.

R. Rumšas sakė, kad dėl

dalyvavimo planetos čem-

pionate jam nebuvo kilę jokių

abejonių. „Visada malonu daly-

vauti pasaulio čempionate ir

kautis su geriausiais. Jei galiu,

visada dalyvauju jame. Juk

pasaulio čempionatas kartu su

„Tour de France“ yra svarbiaus-

ios dviratininkų varžybos, —

pažymėjo R. Rumšas. — Be to,

šiemet pasaulio pirmenybės

vyko Italijoje, netoli namų“.

R. Rumšas paskutinį kartą

pasaulio pirmenybėse dalyvo-

jo 2001 metais Lisabonoje (Por-

tugalija), 32 metų dvirati-

ninkas džiaugėsi, kad šių

varžybų emocijos Veronoje vėl

atgimė. Dviratininkams reikėjo

įveikti 18 ratų po 14,75 km

(265,5 km). R. Rumšas po 14

ratų (įveikė 206,5 km) buvo

pagrindinėje grupėje, tačiau

veliau jis atsiliko ir, iki finišo

likus trims ratams (45 km),

pasitraukė iš varžybų. Iš 200

startavusių dviratininkų klasi-

fikuoti 88.

R. Rumšas po finišo teigė,

kad jam pasiekti finišą su-

trūkdė techninės problemos.

Septintajame rate pradūrė pa-

daugą. Jam ratą pakeitė neu-

trali techninė pagalba, tačiau

ne tos firmos — vietoj „Com-

pagnolo“ įdėjo „Shimano“.

„Su tuo ratu, kuris nelabai tiko

mano dviračiui, kiek įstengiau,

tiesk pravažiavau“, — sakė R.

Rumšas.

(Elta)

FUTBOLAS ČIKAGOJE

„LITUANICA“ — „LIGHTNING“ 1-1

Šį ratą „Litanica“ futbolininkus turbūt kas nors užburė: ir prie geriausiųjų aplinkybių jie daugiausia sugeba iškovoti tik lygybias.

Taip atsitiko ir praėjusį sekmadienį (spalio 17 d.), kuomet išvykoje lietuviai savo septyntojo rato rungtynes „Metropolitan“ lygos „major“ divizione baigė 1-1, nepaisant, kad turėjo ne mažai progų pergalei pasiekti.

Po 0-1 pasibaigus pirmojo kėlinio, šiek tiek pailsėję mūsiškiai pasirodė aikštėje, pilni energijos ir pasiryžimo. Jau 6-oje minutėje Aleksandras Belostenis iš baudinio rezultata išlygino. O tada sekė net 3 Audriaus Zinkevičiaus šūviai, iš kurių bent vienas tikrai galėjo būti paverstas įvarčiu. Tačiau pati didžiausia proga buvo

rungtynių pabaigoje, kuomet, vienas prieš varžovų vartininką atsidūręs, Linas Jakovlevas nesugebėjo pataikyti į vartus.

Šiaip mūsiškiai stengėsi ir kovojo pasiaukojančiai, bet, galima sakyti, laimė tikrai nebuvo lietuvių pusėje ir todėl tebuvo iškovotas tik vienas taškas, nors pergalė būtų atnešusi tris, o kartu ir vietą pirmenybės lentelės viduryje.

Tačiau ir neiškovojus pergalės, „Litanica“ pakilo viena vieta į viršų: iš 7 vietos į šeštą. „Litanica“ dabar turi 7 taškus, panašiai kaip ir kitos trys komandos — „Maroons“, „United Serbs“ ir „Vikings“. Bet lietuvių įvartį santykiu yra pats geriausias.

Idomu, kad lentelės uodegėlėje buvusi „United Serbs“ komanda net 5-1 įveikė „Vikings“, o „Maroons“ sukulė buvusius čempionus — „Poloniją“

2-0. „Socksers“ 4-0 nuskriaudė „Legoviją“, kuri su 4 taškais stovi paskutinėje vietoje.

Visoms komandoms dar yra likę sužaisti po dvi rungtynes. Lietuvių komanda du paskutinius susitikimus turės savo aikštėje Lemonte. Ši sekmadienį (spalio 24 d.) su „Vikings“, o paskutines rungtynes (jas mūsiškiai norėtų perkelti iš sekmadienio į šeštadienį) su „United Serbs“.

Kaip žinome, per pirmąsias dvi rungtynes rudens rato rungtynes mūsiškiai pajėgė iškovoti 4 taškus. Būtų gera, kad ir šio rato pabaigoje jie panašiai (o gal net geriau) pasirodytų. Tada, žinoma, nereikėtų pergyventi deliktimo ir žemesnę grupę, kas šiuo metu dar vis kelia nerimo.

Sekmadienį „Litanica“, kaip jau minėta žais namuose, aikštėje prie PL centro, Lemon-te. Pagrindinių rungtynių pra-

džia ne 3 valandą, kaip būdavo anksčiau, bet valandą anksčiau — 2 val. Prieš tai kovos rezervinės komandos. Kadangi, kaip pranašaujama, orai žada atšilti, publika galės dar pabuvoti gamtoje ir pasižiūrėti rungtynių, kurios, tikimasi, baigsis lietuvių pergale. Gausesnis žiūrovų būrys, be abejo, duotų „Litanica“ žaidėjams ryžto siekiant pergalės.

E. Š.

PRASIDĖS ČIKAGOS LIETUVIŲ KREPŠINIO LYGOS ŽAIDIMAI

Spalio 23 d. prasidės Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČKL) antrasis sezonas. Šiame antrame ČKL čempionate bus naujenybių: šį kartą, šalia 9 vyrų komandų, varžysis ir 5 senjorų (jas sudarys ne jaunesni, nei 35 metų žaidėjai).

Lygai vadovaus ir jas vykdys organizacinis komitetas, kurį sudaro lygos prezidentas dr. Donatas Siliūnas, direktorius — Aurimas Matulevičius, jo pavaduotojas Stepas Žilys, vyr. sekretorius Dainius Ruzevičius, nariai — Svajūnas Masilionis ir Edvinas Balčiūnas.

Šiomet bus leidžiama komandoms registruoti po vieną amerikietį ar kitatautį žaidėją.

Pradiniam pirmenybių tarpiniję komandos tarpusavyje susitiks po vieną kartą. Tada pagal parodytus rezultatus, jos bus padalintos į dvi grupes — A ir B. Trečiame rate aštuonios pajėgiausios komandos varžysis dėl nugalėtojų taurės atkrentamosiose varžybose. Čempionas paaiškės po dvejų finalinių rungtynių.

Čempionai gaus ne tik savaitraščio „Amerikos lietuvis“ įsteigtą taurę, medalius bei

„Metropolitan“ lygos „major“ diviziono pirmenybės lentelė po 7-ojo rato

Vardas	Taškai	Įvartų sant.
1. „Socksers“	15	13-4
2. „Schwabens“	15	15-8
3. „Lightning“	12	1

VALSTYBĖS VALDYMAS BE STATISTIKOS — SUNKIAI ĮMANOMAS

Lietuvoje, kaip ir visame civilizuotame pasaulyje, pastaraisiais metais pakankamai aukštai yra vertinamas statistikos vaidmuo. Statistika, kaip žinia, gyventojams teikia svarbią informaciją verslo, ekonomikos, socialinės politikos ir kitais klausimais. Be abejo, ši svarbi valstybės sritis dažnam asocijuojasi su kiekybinių duomenų rinkimu, analize ir t.t. Nors statistika paremta „sausais“ skaičiais, bet iš jų galima spręsti apie kiekvienos valstybės ekonominį, socialinį gyvenimą.

Pastarosiomis dienomis mūsų šalies statistika pažymi garbingą 85-erių metų jubiliejų. Tiesa, statistikos pradžia reikėtų sieti ir su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikais, kai anketų duomenys buvo naudojami mokesčiams bei prievoliams rinkti. Kaip „Draugo“ dienraščio sakė Lietuvos statistikos departamento Ryšių su visuomene skyriaus vyresnioji specialistė Birutė Stolytė, jubiliejus šietas su 1919 m. rugsėjo 6 d. Lietuvos prekybos ir pramonės ministro J. Šimkaus įsakymu įsteigti Lietuvos bendros statistikos departamentą. Pirmuoju departamentu vadovu tapo žinomas finansininkas A. V. Petrušis.

Apie mūsų valstybės statistikos reikalus „Draugo“ dienraščio atstovas kalbėjosi su Lietuvos statistikos departamento generaliniu direktoriumi Algirdu Šemeta.

— Statistikoje dirbate nuo 2001 m., o prieš tai įtote atsakingas pareigas kitose valstybės institucijose. Kaip jums atrodė statistikos sistema, jos darbuotojai?

— Prieš ateidamas dirbti į Statistikos departamentą buvau aktyvus statistikos vartotojas. Todėl statistikos sistema man buvo gana gerai pažįstama. Žinojau, kad čia dirba kompetentingi, savo darbu gerai išmanantys žmonės, entuziastingai siekiantys integruoti Lietuvos statistiką į Europos Sąjungos statistikos sistemą.

— Be abejo, netrukus jums teko iš arčiau susipažinti su šia sudėtinga sistema, jos esminiais uždaviniais bei funkcijomis. Kas, jūsų manymu, pasirodė šios sistemos keistina?

— Gyvenimas nestovi vietoje, todėl net ir gerai veikiančiose sistemose kartas nuo karto reikalingi tam tikri pokyčiai. Tai pasakytina ir apie Statistikos departamentą. Kartu su specialistais išanalizavę sistemos privalumus ir trūkumus, parengėme departamento veiklos strategiją 2002–2004 metams, kurią sėkmingai įgyvendiname. Įdiegėme vidaus planavimo ir monitoringo sistemą, reformavome teritorines statistikos įstaigas, sukūrėme vidaus komunikavimo sistemą.

Daug dėmesio skiriame ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Siekdami sumažinti našą įdiegėme elektroninius klausimynus, emėme plačiau naudoti administracinius šaltinius, statistiniuose tyrimuose taikyti imčių metodus. Tenkindami didėjančius vartotojų poreikius sukūrėme naują interneto svetainę, kurioje galima rasti vis daugiau ir įvairnesnės statistinės informacijos. Šiuo metu rengiame veiklos strategiją 2005–2007 metams, kurioje numatysime pirmumais pirmesius prioritetinius uždavinius. Norėdami priminti, jog statistikos sistemoje trūksia kiek daugiau nei 300 darbuotojų, mums pavaldūs 10 apskričių bei 60 savivaldybių statistikos skyriai.

— Kokius svarbiausius statistikos darbus, kuriant Lietuvos valstybės statistikos sistemą, išskirtumėte?

— Visi darbai yra vienaip ar kitaip svarbūs. Juk atkūrus

Lietuvos nepriklausomybę reikėjo pereiti prie visiškai naujų, europinių statistikos organizavimo ir metodikos principų, atsakyti statistinės planų vykdymo kontrolės. Galbūt galima kalbėti apie fundamentaliausius, daugiausiai žinių ir pastangų pareikalavusius darbus. Prie tokių priskirčiau nacionalinių sąskaitų sistemos sukurimą, perėjimą prie tarptautinių klasifikatorių ir, be abejo, abu visuotinius surašymus — gyventojų ir žemės ūkio.

— Beveik prieš pusmetį Lietuva tapo visateise Europos Sąjungos nare. Kaip šis įstojimo procesas paveikė mūsų šalies statistiką?

— Jau ir anksčiau aktyviai dalyvavome ES statistikų veikloje, todėl po gegužės 1-osios kokių nors esminių pokyčių nepatyrėme. Dabar įgijome teisės oficialiai dalyvauti priimančių svarbius sprendimus, teikti savo nuomonę, argumentus. Valstybės statistikos funkcijos nepakito, nes jos buvo tikslinamos jau integracijos procese. Beje, jos tik dar labiau išsiplėtė. Tačiau tai nieko stebino — šis procesas vyksta visose Europos ir pasaulio statistikos tarnybose. Statistikams keliama labai dideli reikalavimai atspindėti naujus procesus visuomenėje ir pasaulyje (globalizacija, žinių visuomenė, socialinė atskirtis ir t.t.).

— Kaip ir anksčiau, taip ir dabartiniu metu neretai diskutuojama apie tai, kaip visuomenėje yra priimama ir vertinama statistikos pateikta informacija. Gal pastebėjote kokių nors esminių pokyčių šioje, kol kas dar itin opioje srityje?

— Manau, kad visuomenė vis labiau pasitiki statistine informacija. Tai matyti iš nuolat augančio visuomenės sudomėjimo statistika. Šiuo metu kasdien vidutiniškai įvairios informacijos teiraujami apie 25 vartotojai. Interneto svetainėje kasdien apsilanko apie 2,000 lankytojų. Daug dirbame, kad augantys vartotojų poreikiai būtų patenkinti. Dabar mūsų institucija pateikia 107 pavidimų įvairaus periodiškumo statistikos leidinius lietuvių ir anglų kalbomis. Interneto svetainėje skelbiama apie 15 proc. visos statistinės informacijos. Vartotojai nemokamai naudoja visais pranešimais spaudai, mėnesinio pranešimo „Lietuvos ekonominė ir socialinė raida“ informacija, kiekvieną mėnesį atnaujinamais pagrindiniais ekonominiais ir socialiniais rodikliais.

Mūsų specialistai stengiasi ugdyti visuomenės ypač jauniui mokyklinio amžiaus, organizuojame susitikimus su verslo žmonėmis, moksleiviais, studentais, rengiame spaudos konferencijas. Pastaraisiais metais praktikuojamos ir tampa populiariomis apskrities stalo diskusijos. Visiems vartotojams prieinama mūsų bibliotekos skaitykla. Čia lankosi ne tik studentai, moksleiviai, bet ir valstybės institucijų bei mokslo, verslo atstovai, užsienio svečiai.

— Grįžkime dar prie ES reikalų. Idomu, kaip mūsų šalies statistikos specialistai rengėsi tam procesui, ar tvirtai jie jaučiasi toje naujoje sistemoje?

— Lietuvos statistika, kaip minėjau, jau nuo pirmųjų nepriklausomybės atkūrimo metų pradėjo integruotis į Europos Statistikos sistemą. Tuo metu buvo bendradarbiaujama su tarptautinėmis organizacijomis, ypač Šiaurės šalių nacionalinėmis statistikos institucijomis. Tai ir buvo Europinių statistikos metodikų, standartų bei klasifikacijų diegimo Lietuvos statistikoje pradžia. 1995 m. buvo pasirašytas Eurostato (Europos Bendrijų statistikos tarnybos) ir trijų Baltijos val-



Lietuvos statistikos departamento gen. direktorius Algirdas Šemeta.

tybių Bendras Pareiškimas, kuriame šalys išpareigojo imtis būtinas teisinės ir administracinės iniciatyvas kuriant savo šalių statistikos tarnybas, remiantis pagrindiniais oficialiosios statistikos principais (objektyvumas, patikimumas, tikslumas, konfidencialumas ir t.t.), siekti, kad būtų tobulinami pasikeitusią situaciją apibūdinantys ekonominiai ir socialiniai rodikliai.

Eurostatas išpareigojo teikti techninę pagalbą pagal parengtas ilgalaikes programas. Darbas buvo ilgas ir sunkus, nes reikėjo reorganizuoti Lietuvos statistiką pagal Europos reikalavimus ir įgyvendinti apie 200 Europos teisės aktų, reglamentuojančių statistiką. Darbu vadovavo Eurostatas teikdamas metodologinę pagalbą. Finansinė parama gauta iš daugiašalės ir nacionalinės PHARE programų bei ES šalių biudžetų. ES ir nacionalinių statistikos institucijų ekspertai bei tarptautinės organizacijos daug prisidėjo, kad Lietuvos statistika sėkmingai baigtų derybas dėl narystės ir įsijungimo į ES.

— Ko gero, ne visi mūsų skaitytojai žino, kas yra Eurostatas? Kokie šios ES statistikos institucijos tikslai?

— Eurostatas — tai Europos Bendrijų statistikos tarnyba, įkurta 1953 metais. Tai vienas iš Europos Komisijos generalinių direktoratų. Jam vadovauja generalinis direktorius. Struktūroje yra 6 direktorai, atsakingi už skirtingas statistikos ir bendras sritis, pvz.: statistikos metodologijos, ekonominės statistikos, užimtumo ir socialinės ir t.t. 2003 m. Eurostate dirbo apie 730 darbuotojų. Tarp jų 60 ekspertų iš ES nacionalinių statistikos institucijų. Eurostato biudžetas 2003 m. — 56 mln. eurų, iš jų 41 mln. eurų skirta Statistikos programos vykdymui.

Pagrindinis šios institucijos uždavinys rengti ir platinti palyginamąją statistinę informaciją Europos lygtyje. Eurostatas duomenų nerenka. Tą daro ES nacionalinės statistikos institucijos. Eurostatas atsakingas už duomenų palyginamumą, o tam reikia vienos bendros „statistikos kalbos“, t.y. vieningų metodikų, standartų, klasifikacijų. Viena iš Eurostato funkcijų — koordinatoriaus vaidmuo teikiant techninę pagalbą statistikos srityje mažiausiose šalims.

— Kokia tvarka ir kaip nacionalinės statistikos tarnybos ES, tarp jų ir Lietuvos, gali naudotis Eurostato duomenų baze?

— Eurostato platinimo strategijoje numatyta kuo daugiau statistinės informacijos teikti vartotojams nemokamai. Nuo š.m. gegužės mėn. atnaujintas Eurostato interneto puslapis, kuriame pateikiama apie 1,000 lentelių. Registracijos prieigai nėra, ji prieinama visiems vartotojams ir nemokamai. Vartotojas gali surasti pačius svarbiausius Europos Sąjungos narių (25) ir kitų šalių, pvz. Japonijos, JAV duomenis.

— Kaip vertintumėte mūsų šalies statistikos specialistų pastaraisiais metais įgytus praktinius įgūdžius, ar jie pakankamai yra apmokyti, ar gali jie būti kompetentingais ekspertais užsienyje?

— Žinoma, tokiame svarbiame reikalui skiriame didelį dėmesį. Kasmet mūsų darbuotojai pildo savęs vertinimo anketas, jose nurodo, kokių įgūdžių jiems trūksta ir t.t. Pagal anketavimo rezultatus, taip pat įvertinę vadovų nuomonę, sudarome metinius darbuotojų mokymo planus. Darbuotojai tobulinasi Lietuvos viešojo administravimo institute, lanko kompiuterinio raštingumo kursus ir duomenų apdorojimo kursus. Be to, jie dažnai dalyvauja Europos statistikų mokymo programose, ten įgyja aukštą kvalifikaciją. Tad, iš tiesų, turime aukštos kvalifikacijos statistikos specialistus, kurie gali dirbti ir jau dirba statistikos ekspertais kitose šalyse, daugiau kaip 20 pagrindinių mūsų specialistų jau yra stažavęsi Eurostate.

— Kokias esmines strategijos kryptis matote šiuo metu ir kokie svarbiausi uždaviniai yra numatyti ateityje?

— Ypatingą dėmesį šiuo metu skiriame minėtai mūsų veiklos strategijai 2005–2007 m. Ne mažesnį dėmesį skirsime statistikos produktų ir procesų kokybės gerinimui. Ketiname įdiegti visuotinės kokybės valdymo sistemą, taip pat plėtosime statistiką „į gylį“, t.y. rengsime daugiau ir įvairesnės informacijos, reikalingos seniūnijoms, savivaldybėms, apskritims ir kt. Ketiname sukurti naują metaduomenimis grįstą statistinę informacinę sistemą, kuri turėtų palengvinti statistikų darbą bei geriau tenkinti vartotojų poreikius. Toliau plėtosime administracinių šaltinių, pirmiausia mokesčių inspekcijos, muitinės, sodros duomenų panaudojimą, kad galėtume dar labiau sumažinti našą respondentams.

— Visuomenėje kartais kyla tam tikrų svarstymų, dvejonių dėl valstybės valdymo bei statistikos institucijos. Kaip jūs visa tai išvaizduojate?

— Remiantis tarptautine praktika, iš tiesų, manau, kad be statistikos institucijos valstybės valdymas sunkiai įmanomas. Šiuolaikinėje valstybėje svarbus valdymo sprendimai gali būti priimami tik visapusiškai įvertinus visą informaciją apie nagrinėjamą reiškinį. Statistinės informacijos analizė čia vaidina bene svarbiausią vaidmenį. Kad tai netuštų žodžiai, liudija ir Europos integracijos procesas. Statistikos sistemos pradėtos integruoti vienos pirmųjų, nebuvo leista prašyti jokių pereinamųjų laikotarpių. Visa tai buvo daroma tam, kad tiek stojančios šalys, tiek šalys narės, tiek Europos komisija galėtų susikalbėti, t.y. derybose dėl kitų skyrių remtųsi faktais, o ne išvedžiojimais.

— Dėkojame už pokalbį. Kalbėjosi Kęstutis Pranckėvičius

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Ar Putin laukia palankesnio laiko?

A. Brazauskas gerai pažįsta Maskvą ir ne kartą ten lankėsi. R. Pakšas net savo trumpos kadencijos Prezidentūroje metu spėjo Rusijoje apsilankyti. Maskvon buvo nuvykęs ir prez. Adamkus, tačiau Rusijos prezidentas vis neprisirėngia tuo pačiu atsilyginti ir paviešėti Vilniuje. Tai kiek keista, nes Vilnius, ypač Prezidentūroje esant V.Adamkui, jau yra patraukęs, priėmęs, gražiai vaišinęs daug aukštų užsienio svečių: princų, karalių, ministrų pirmininkų, prezidentų. Net Amerikos prezidentas teikėsi į Vilnių užsukti, pasakyti kalbą ir pasidžiaugti minios palankumu.

Nejaugi Rusijos prezidento pašonėje dar vis šmėkščioja paskutinio Kremliaus valdovo — Gorbaciov nepasisekusi kelionė į Vilnių, kai jis Lietuvos laisvėjimo pradžioje buvo atvykęs susitikti su „lietuvių liaudimi“ ir ją įtikinti, kad siekti nepriklausomybės yra didelė klaida, kad tik Maskva jai gali laiduoti saugią ir laimingą ateitį. Beje, nors anuomet Gorbaciov iš Vilniaus grįžo nieko nepėšęs, šiuo metu nuotaikos Lietuvoje gal būtų tokiam pasiūlymui palankesnės. Juk aiškiai matome, kad nemaža dalis tos „liaudies“ tebelinksta „Rytų pusėn“ ir norėtų į valdžią išsprauti rusų kilmės „gelbėtoją“, žadantį visus apgyvendinti „pažadų dvare“. Kad to „dvaro“ stogai kiau, o pamatai baigia suirti, niekam šiuo metu nesvarbu. Tad taip ir neaišku, kodėl prieš 15 metų minios nušvilpę Gorbaciov pažadus, o šandien tiki staigiai pralobusiu „svieto perejūnu“.

Už dviejų dienų Lietuva vėl balsuos. Ko neatliko spalio 10 d., reikės padaryti spalio 24. Kazin kokius pasikeitimus atneš naujasis Seimas, naujoji Vyriausybė? Ar lietuvių tauta dar kartą pasijus apvilta? Patarlė sako: kaip pasiklosi, taip išsimiegi. Ar patalėliai bus minkštesni, miegas saldnesnis, jeigu lopšinę suoks Maskvai palanki valdžia? Be abejo, Vladimir Putin savo kelionės į Vilnių datą paskelbs po Seimo rinkimų antrojo rato, kai jau žinos, kas tuos rinkimus laimėjo. Juk Rusijos valdovui, stipriai pasukusiam valstybės vairą autokratijos pusėn, labai svarbu, ar jis bus sutiktas, kaip „savas“, ar tik kaip eilinis žymus

svečias iš užsienio.

Visgi, nepaisant, kokie bus galutiniai Lietuvos Seimo rezultatai, jie — bent dar ne šiuo metu — tikrai nepaseks Baltarusijos pavyzdžiui. Jeigu šiemet vykę Rusijos prezidento rinkimai vakariečiams atrodė „įtartini“, tai ką bekalbėti apie Baltarusiją? Aleksander Lukašenka, į prezidento kėdę atsėdęs 1994 m., net nemano jos užleisti kitam. Net jeigu reikia keisti konstituciją ir jo kadenciją prailginti neribotam laikui — gal iki gyvos galvos? Parlamento rinkimai ir balsavimas konstituciniame referendume Baltarusijoje, geriausiu atveju, yra demokratinio proceso parodija, blogiausiu — tragiškas farsas (jeigu galima sugretinti tas paradoksiškas sąvokas). Apie žiniasklaidos laisvę nėra ko net kalbėti. Opozicija spaudžiama, persekiojama, šantažuojama, sodinama į kalėjimą. Bet koks ryškesnis gyventojų bruzdėjimas ir priešingas prezidento nuomonei pareiškimas nedelsiant susilaukia skaudžių pasekmių. Jeigu Rusijos Vladimir Putin Vašingtono ar kitų vakariečių jau vis dažniau kaltinamas demokratinių teisių pažeidimais, tai Baltarusijos Lukašenka toli gražu pralenkia ir savo globėją. Nors Baltarusija, kartu su kitomis sovietų okupuotomis valstybėmis, pasirinko nepriklausomybę, bet iki dabar, atrodo, neturi mažiausio supratimo, ką tai reiškia, kas yra laisvosios rinkos ekonomika ir apskritai demokratinė santvarka.

Nepaisant kai kurių trukdymų iš Rytų ar dėl pačių žmonių nesąmoningumo, Lietuva per tą patį laikotarpį žengė labai didelį žingsnį nepriklausomybės keliu. Įsijungimas į NATO, Europos Sąjungą, pastangos prisiderinti prie vakarietiško gyvenimo normų, laisvų, demokratiškų rinkimų būdu besikeičianti valdžia teikia viltį, kad laikinieji vargai ilgainiui išnyks ir Lietuva nenukryps nuo pasirinkto kelio. Be abejo, rūpestį kelia kaimynė Baltarusija, kurios ilgas pasienio ruožas tebėra „pavojaus zona“ ir bus tol, kol valstybė valdys diktatoriška Aleksandro Lukašenkos ranka.

SU PALAPINE Į BALTŲJŲ MEŠKŲ SOSTINĘ

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Nr.2

Žinojimas, kad vienu laiku cirkas turėjo per šešis šimtus arklių ir beveik du tuzinus dramblių, padeda suprasti tokių kelių sudėtingumą. Ir šios kelionės buvo labai dažnos, nes cirkas toje pat vietovėje ilgai neužsibūdavo. Po gastrolčių žiemos metu repetuodavo naujus pasirodymus, siūdavo naujus kostiumus, ruošdavosi naujam sezonui. Tik grįžę namo, atkreipėme dėmesį, kad šiame miestelyje gyvena „Draugo“ bendradarbis Stasė Semėnienė.

Už poros mylių pažioplinėjome vienoje paroduotėje, kur buvo daug idomių suvenyrų, baldų iš medžių šaknų bei kitokių gaminių, surištų su „šiauriniu gyvenimu“. Nusipirkę egzotiškos uogienės lauktuve, patraukėm toliau per Wisconsin. Saulė šviečia, rudens spalvos akį džiugina. Smagiai keliaudami, jau ketvirtą valandą p.p. pasiekėme Shoreview, MN, kur gyvena mūsų sūnus ir marta. Kaip ir anksčiau, radę neužrakintą duris, prijungėm elektrą prie Avino ir įsijulinome. Turėjome gražaus laiko atsipūsti po kelionės, pasnausti. Tačiau po trijų valandų jau ir išalkome, o lyg tyčia marti paskambino pranešdama, kad automobilį paliks garaže patikrinimui ir pati valgys restorane. Kviečia savo vyrą prisidėti. Griebiau telefoną prisistatyti, bet šis instrumentas toks „naujoviškas“, kad nežinau, kurį mygtuką spausti, kad būčiau išgirsta. Matomai, kur nors mūsų informacija susikryžavo. Tiek to. Iš Avino atsinešiau dėžutę riešutų, radome alaus ir toliau budime. Apie pusę devynių mūsų šeiminkai pasirodė, labai susigėdę, kad mūsų atvykimo laiko informaciją klaidingai suprato. Bet... dar buvo užtektinai laiko pabendrauti ir pasitikslinti, kada sustosime grįždami.

Antradienis ir trečiadienis

Šį rytą mus pasivijo niurus rudens oras — šlapdriba, pirmas sniegas, apsiniaukę. Pavaikavę privaziavome Turtle River parką, esantį North Dakota valstijoje. Vaidas niurus. Parke tik mes vieni. Medžiai jau pliki, be lapų, truputį pasnigę, dumblas daug kur, nes vyksta statyba,

modernus tualetai uždaryti. Įsijungus elektrą, galima gyventi. Patikrinom, šiluma veikia. Mikrobanginiame pašildžiau vakarienę, Romas patikrino žemėlapi, rytojaus kelionės nuotolį, numatytą stovyklavietę ir nuėjo miegoti, o aš pasilikau vakaroti su knyga prie televizoriaus. Jau išmokau prieš stovyklavimo keliones pasiimti maišą video — filmų rodomų per TV ekraną.

Rytojaus rytą, socialiai papusryčiaus, vykome toliau į šiaurę. Vėly rytą įriedėjome į Pembina, mažą miestelį North Dakota valstijoje, prie pat Kanados sienos. Pirmas vaizdas toli gražu nedžiuginantis, tačiau toliau pamatėme modernius, išpuodingą pastatą. Pagal turimą informaciją, tai buvo šios valstijos muziejus. Užsukome. Labai graži ir įspūdinga. Suzinojome, kad čia buvo pirmą europiečių nausedija. Jie turėjo savo bažnyčią, mokyklą, paštą, muitinę ir viensėdystes. Ilgainiui prancūzai su vietiniais indėnais sukūrė šeimas ir išsivystė jų nauja kultūra, su sava kalba ir apranga, vadinama „metis“. Dalį muziejaus sudaro rątomis suotos vatinės dygsniuotos antklodės. Idomu, kad dygsniuoti rūbai atsirado net riterių laikais, kurie tokius apdrūs dėvėjo po šarvais. Kitas įdomus eksponatas: rūbai, pasiūti iš miltų maišelių. Pereito šimtmečio antrame ir berods trečiame dešimtmetyje kai kurios maisto prekės būdavo suinčiamos maišuose, pvz., ryžiai, pupos, žirniai, cukrus, miltai. Populiariausi buvo miltų maišai, nes jie būdavo pasiūti iš labai gražios, plonos, patalines spalvos su raštais medvilninės medžiagos. Šeiminkės iš šių maišelių siūdavo užvalkalus, antklodes, palaidinukes ir sukeles.

Kitas įdomus eksponatas: tai dviejų ratų vežimas, vietinių naudojamas nuo devyniolikto šimtmečio pradžios. Šis vežimas gali pavežti iki tūkstantio svarų, o, ratus nuėmus, galima jį plukdyti per upę. Panašius vežimus matėme Costa Rica, tik ten jie buvo įvairiaspalviai išmarginti ir veždavo kavos pupeles.

Bus daugiau.

NEŽINOMAS GENIJUS IŠ LIETUVOS

BOB MULLAN

Paprašykite eilinių amerikiečių žemėlapyje parodyti Lietuvą. Veikiausiai jie neturės net menkiausio supratimo, jog tai – pirmoji Respublika, pasiskelbusi nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos. Jų tai – neapsakomo grožio, gyvybės, kultūros ir istorijos šalis.

Istorija tęsiasi iš kartos į kartą. Šiandieninis pasaulis istoriją pateikia vaizdingomis priemonėmis, remdamasis populiariomis kultūros šakomis, filmais. Jei kultura neužsimins apie istoriją, panašų, jog istorija taip ir liks nuošalyje.

Mano filmas „Laiskai Sofijai“ Lietuvai gali duoti tai, ką davė Gandi Indijai – pvz., išplėsti turizmą, paryškinti Lietuvą pasauliniame žemėlapyje. Juo labiau, Lietuvai naujosios Europos Sąjungos sudėtyje gresia likimas būti užgožtai tokios valstybės milžinės, kaip Lenkija, o gal net sparčiai kylantys ir dominuojantys šalys – Estijos. Čikagos gyventojams Lietuva yra svarbus kraštas jau vien todėl, kad daugelis jų yra kilę iš šios mažos Baltijos valstybės.

„Laiskai Sofijai“, – tai visa – metražinis meninis filmas apie žymiausią Lietuvos dailininką ir kompozitorių Mikalojų Konstantiną Čiurlionį. (1875–1911).

Visą gyvenimą praleidęs Londone, apie Čiurlionį pirmą kartą sužinojau, dėstydamas psichologiją socialinio darbo studentams Vytauto Didžiojo universitete. Atvykau kaip savanoris su Amerikos labdaros programa. Mano amžiną atsilikimą šeimai žuvo viename

Lietuvoje tuo metu buvusių getų, todėl čia ir slypėjo mano tikrasis troškimas pažinti šią mažą Baltijos valstybę.

Rugpjūčio mėnesį universitete buvo taip stebėtinai šalta, jog nusprendžiau užsukti į visai gretimai šiltesnį Čiurlionio muziejų. Čia ir įvyko mano pirmoji pažintis su Čiurlionio meno darbais, pianinu atliekamais jo kuriniais. Būtent čia aš ir susizavėjau istorija apie Čiurlionį menininką ir jo mylimą žmoną Sofiją. Juo daugiau sužinojau apie Čiurlionį, tuo labiau pasiryžau papasakoti jo istoriją, tik, žinoma, su poetine lyrika.

„Kastukas“, Čiurlionis gimė 1875 metais Varėnoje, mažame miestelyje, išsikūrusiame romantiškame pietų Lietuvos regione – Dzūkijoje. Dar vaikas būdamas, M. K. Čiurlionis atrado savyje neįprastų gabumų tiek tapyti, tiek kurti muziką, kupiną stulbinančios ir bauginančios įtampos. Deja, tik įstojęs į vietinę meno mokyklą, Čiurlionis buvo pakirstas misingos psichinės ligos, kuri kamavo jį visą likusį gyvenimą. Čiurlioniui tebuvo septyniolika. Jam liko gyventi tik apie dvidešimt metų.

Nepaisant to, per savo trumpą gyvenimo tarpą Čiurlionis nutapė apie 300 paveikslų ir sukūrė apie 300 muzikinių kompozicijų. Jis turėjo neapsakomą talentą išgirsti tai, ką vaizdavo piešiniuose, ir matyti muziką, kurią artikuliuojo.

Pagrindinė problema buvo ne tai, jog niekas nenorėjo jo meno kurinių, nors tame yra šiek tiek tiesos, bet tai, kad Lietuva to amžiaus tarpsnyje skilo į skirtingas dalis, norė-

dama išsilaisvinti nuo Rusijos caro priespaudos. Ką jis turėtų daryti? Prisijungti prie revoliucijos dalyvių ir rizikuoti ištrėmimu ar būti paskirtas mirties bausmei? O gal pasinaudoti savo menu ir rizikuoti prarasti tą nedidelę dalį visuomenės pripažinimo? Bandydamas išspręsti šiuos klausimus, jis draskė save į skirtingas puses, jo ir taip silpna psichinė būklė dar labiau pakriko.

Bet štai Čiurlionio vidinė kova buvo sutrikdyta jo angelo sargo – Sofijos. Jis ją neprotingai pamilo ir po ilgų dvejojų Sofija jam atsakė tuo pačiu jausmu, nors jos tėvai ir priešinosi jų draugystei.

Bet būtent čia ir prasideda visa tragedija. Sofija buvo aktyvi politike, revoliucionieri, pilna ištikinimų ir vilties kuo greičiau atsikratyti nepakenciamos rusų valdžios. Dar liudniau, išpuikęs, ryžtingas okupantų armijos kapitonas Ivanovas pradėjo persekioti Sofiją. Galiausiai Čiurlionis ir Sofija pasitraukė į St. Peterburgą, kur Čiurlionio darbai pagaliau buvo pripažinti. Jie vedė, bet Sofija ilgėjosi ir troško grįžti į tėvynę, nors žinojo, kad užsitraukė Ivanovo rūstybę tiek ji, tiek visa jos šeima, tiek Čiurlionis, o kartu su juo ir jo kūryba.

Čiurlionis, negalėdamas gyventi be Sofijos, grįžta į Lietuvą drauge su žmona. Ivanovas, pasinaudodamas savo padėtimi, šantažuoja Čiurlionį, gąsdinimais užsiimdami visą savo batalioną, kad išprievartautų Sofiją, o kaftu ir jo jaunėle seserį, jei menininkas nepaliks šalies tą pačią naktį. Be to, jis iškelė sąlygą, jog Mikalojų Konstantiną Čiurlionį jokiu būdu negali at-

skleisti Sofijai tikrosios išvykimo priežasties, antraip susitarimas negalios.

Scenarijus yra iš dalies paremtas Čiurlionio siūtais laiškais – Sofijai. Laiškai rašyti išsiskyrimo metais, kai jis keliavo per Rusiją, bandydamas parduoti savo paveikslus, taip pat siuntė laiškus, gydydamasis nuo depresijos tiek Lenkijoje, tiek kitose šalyse. Liūdna, bet Čiurlionis taip ir mirė neišvydęs savo gimusio kūdikio – dukrelės Danutės. Dar jam esant gyvam, jo darbai buvo uždrausti rusų imperijos, po mirties – Sovietų Sąjungos. Bet Čiurlionio talentas yra pripažintas Lietuvoje, o šiandien jo genijus pripažįstamas ir visame pasaulyje. Paskutinės jo darbų parodos turėjo ypatingą pasisekimą Vokietijoje, Kanadoje ir Japonijoje.

2000-aisiais metais čikagiečiai pažymėjo Čiurlionio 125-ąsias gimimo metines, surengė tarptautinį pripažinimą susilaukusį muzikinį festivalį ir koncertų ciklą. Šiandien, aš noriu papasakoti čikagiečių, kad padėtų paremti filmo projektą trimis galimais būdais:

1. Bandau surinkti rėmėjų tinklą filmo projektui finansuoti, kuriame vaidins beveik visi lietuvių (ir rusų) aktoriai, dirbantys Lietuvos Nacionaliniame teatre (Vilniuje).

2. Aš renku komentarus apie jo darbą „Laiskai Sofijai“ dokumentiniam filmui, kuriam bus interviu su vaidmenimis

atliekančiais aktorais, taip pat Lietuvos prezidentu (Valdu Adamkumi) ir taip pat filmuota medžiaga iš užkulisų. Šis dokumentinis filmas bus įrašytas į DVD, pavadintas „Laiskai Sofijai“.

3. Aš bendradarbiauju su Amerikos lietuviams, kad filmo premjera pirmiausia būtų pristatyta Čikagoje. Šis pristatymas, viliuosi, padės sužadinti susižavėjimą lietuvių tauta.

Kinematografijos pasaulyje, pilname prievartos ir persunktame erotinių vaizdų, neturinti finansinių apribojimų, „Laiskai Sofijai“ priešingai, bus istorija, kupina meno, meilės, integralumo ir narsios kovos. Amerikiečiai gali suvaidinti labai reikšmingą vaidmenį, prisidedami prie šios ypatingos istorijos.

Jau trejetą kartų finansavimas šiam filmui buvo suplanuotas, tačiau taip ir liko neįgyvendintas. Aš tikiu, kad lešos filmo pastatymui bus surinktos ir aš galėsiu pastatyti šį filmą nuostabioje Lietuvos gamtoje šiu metų vėlyvą rudenį arba ankstyvą žiemą.

Bob Mullan, buvęs BBC prodiuseris / režisierius, sukūrė per penkiasdešimt dokumentinių filmų, statė filmus tokiose šalyse kaip Indija, Sri Lanka, Azerbaidžanas, Egiptas ir Marokas. Galite su juo susisiekti elektroniniu paštu: rgmullan@aol.com



MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalauskaitė

Forty eighth lesson. (Fory eith lesson) – Keturiasdešimt aštunta pamoka.

In the morning. (In tha morning) – Ryte.

John, get up, it's six thirty, you have to be at work at eighth, you will be late. (Džan, get ap, its siks thiory, ju hev tu by et uork et eit, ju uil by leit) – Jonai, kelkis, jau pusė septynių, tau reikia darbe būti aštuntą, pavėluosi.

Why didn't you wake me up earlier? Now I won't have time for breakfast. (Uai didnt ju ueik my ap erlijer? Nau ai uont hev taim for brekfest) – Kodėl mane anksčiau neprisidinau? Dabar neturėsiu laiko pusryčiams.

I thought that you were up, but I was mistaken. (Ai thot thet ju uer ap, bat ai uoz misteiken) – Aš maniau, kad tu jau atsikeles, bet klydau.

Last week I was late two times, I can't be late this week. (Lest vyk ai uoz leit tu taims, ai kent by leit this vyk) – Praėjusią savaitę aš pavėlavau du kartus, negali vėluoti šią savaitę.

Hurry up, it's fifteen to seven already, brush your teeth, take a shower and get dressed. (Hari ap, its fiftyn tu seven orely, braš jur tyth, teik a šauer end get drest) – Paskubek, jau be penkiolikos septynios, išsivalyk dantis, išsimaudyk po dušu ir apsirenk.

I can't find my favorite shirt, it must be in the laundry. (Ai kent faind mai feivoret šiort, it mast by in tha londry) – Aš negaliu rasti savo mėgstamiausio marškinių, turbūt jie skalbiniuose.

You can't be so picky when you are late for work, you have other clean shirts. (Ju kent by sou piky uen ju ar leit for uork, ju hev ather klyn šiorts) – Tu negali būti toks išrankus, kai vėluojiesi į darbą, tu turi kitų švarių marškinių.

I know, but I have a very important meeting this morning, and I would like to wear that shirt. (Ai nou, bat ai hev a very important myting this morning, end ai uod laik tu uer thet šiort) – Žinau, bet ši rytą turiu labai svarbų susitikimą ir norėčiau dėvėti tuos marškinius.

That shirt is clean, just needs ironing, you can choose between being late for work, or that shirt. (Thet šiort iz klyn, džast nyds aironing, ju ken čuz bituyn bying leit for uork, or thet šiort) – Tie marškiniai yra švarūs, tik reikia išlyginti, tu gali pasirinkti: arba vėluoti į darbą, arba dėvėti tuos marškinius.

Okay, I'll wear another shirt, and be on time at work this morning. (Okey, ail uer enather šiort, end by an taim et uork this morning) – Gerai, aš dėvesiu kitus marškinius ir ši rytą būsiu darbe laiku.

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Marquette Park (72 S. Francisco) išnuomojamas 3 kamb. pirmame aukšte butas pagyvenusiems žmonėms. Tel. 773-925-1529.

Prie Kedzie Ave. ir 66 Str. išnuomojamas gražus 2 kambarių su virtuve butas. Kaina \$420. Tel. 708-425-7160.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. – \$620 – \$650; 2 mieg. – \$710 – \$750. Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas (67 & Whipple apyl.) \$415 j mėn. (ir daugiau) + security. Tel. 773-434-4543.

NEKILNOJAMASIS TURTA

Century 21 Pro-Team Bus: 708-361-0800 Voke Mail: 773-854-7820 Fax: 708-361-9618 E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark properties Bus: 773-229-8761 Res. 708-425-7160 Mobil 773-590-0205 Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

KALĖDOS ARTĖJA

Jūsų dovanos gimines ir artimuosius Lietuvoje pasieks Šv. Kalėdoms, jeigu kreipsitės iki Lapkričio mėn. 1 dienos.

ATLANTIC Express Corp.

2719 W. 71 st. Str. CHICAGO, IL 60629, tel: 773-434-7919
8801 S. 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, tel: 708-599-9680

Mūsų atstovai:
Bravo coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE, IL 60067, tel: 847-776-7766

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kalp 95 Metus.



„Draugo“ sukaustuviname pokylį 5 m. spalio 10 d. Iš kairės: pokylio garbės svečias prof. Antanas Mockus, Virginija Zukauskienė ir „Lietuvių balso“ vyr. redaktorius Vytautas Radžius.

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA

skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukačiai paminėti.

Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų.

Rašinio apimtis: 100 mašinėlės ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau)

Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti.

Už geriausią tekstą skiriama 1,000 dol. premija, kurios mecenatas yra Kazimieras Rožanskas.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos.

Rašiniai pasirašomi slaptyvardžiu, o atskirame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Siųsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas geras 2-jų miegamųjų butas Brighton Parke. First Rate Real Estate, Aušra 773-767-2400.

Išnuomojamas butas East Pilsen rajone, prie 18-os gatvės ir Jefferson, arti „downtown“ ir universiteto. Naujai suremontuotas. First Rate Real Estate, Aušra 773-767-2400.

SIŪLO DARBĄ

SPA CONSTANTINE NOW HIRING
Massage therapists and nail techs. Must be certified massage therapist nail tech. Must have Illinois state license. Please call 708-945-8051, fax resume to 630-969-5333

Darbai reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metų)
Off. Mgr. Aukse S. Kane.
Vilma Jarašienė.
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

A&S Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
val per para TIME ESTIMATE
7 dienos per savaitę 773-778-4007 773-531-1833



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

BRISSELIS

Paskirtasis Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso ketvirtadienį pareiškė neketinąs pakeisti prieštarą vertinamam paskirti Italijos komisarui Rocco Buttiglione. Pats konservatyvų pažiūrų R. Buttiglione savo laisvės rašo labai apgailestaujantis dėl prieštarų vertinimui, pasigirdusių po debatų Europarlamente, per kuriuos jis sakė, jog homoseksualizmas yra nuodėmė ir jog santuoka egzistuoja tam, kad moterys galėtų turėti vaikų. „Jokių būdų nenorėčiau įzeisti kieno nors jausmų“, laisvės rašo R. Buttiglione.

MINSKAS

Baltarusijos sostinėje trečiadienio vakarą buvo rastas žiauriai nužudytas žurnalistas Veronikos Čerkasovos kūnas. Žurnaliste buvo nužudyta savo bute, kai rytą ruošėsi į darbą. Buto duris ji pati atidarė. Žudikas apie 20 kartų smogė aukai budo šeiminių peiliu. Sprendžiant iš žaidimų pobūdžio, V. Čerkasova ilgai gynėsi. Iš nužudytosios buto nedingo vertingų daiktų. Tiriamos visos galimos įvykio versijos, bet tardytojai linkę manyti, kad V. Čerkasovą nužudė žmogus, su kuriuo ji buvo gerai pažįstama. V. Čerkasova rašė straipsnius socialinėmis temomis. Iki darbo laikraštį „Solidarnost“, kuris buvo paskutinis jos darbovietė, V. Čerkasova rašė apie sektų veiklą.

JAV

WASHINGTON, D.C.

JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį pasirašė anksčiau Kongreso patvirtintą Akta dėl demokratijos Baltarusijoje, pagal kurį Amerika vėl remia Baltarusijos demokratijos ir žmogaus teisių gynėjus. „Šis abiejų partijų paremtas įstatymas rodo didelį Amerikos susirūpinimą dėl įvykių Baltarusijoje ir išpareigojimą remti tuos baltarusius, kurie priversti dirbti šešelyje, kad gražintų laisvę savo šaliai“, sakoma

G. W. Bush pareiškime. 2004-ųjų akte dėl demokratijos Baltarusijoje numatoma remti Baltarusijos politines partijas, nevyriausybinės organizacijos ir nepriklausomas žiniasklaidos priemonės. Jis taip pat draudžia JAV organizacijoms teikti pasiklausias Baltarusijos valstybės struktūroms.

LOS ANGELES

Los Angeles miesto taryba pritarė prieštarą vertinamam 11 mlrd. JAV dolerių planui pertvarkyti antro pagal dydį JAV miesto pasenusį ir chaotišką tarptautinį oro uostą. Manoma, kad plano priešrinkininkai, kuriuos palaiko miesto meras Jim Hahn, bandys užginčyti tokį sprendimą teisme. Jei planas bus įgyvendintas, 75 metų senumo oro uostas bus rimtai pertvarkytas pirmą kartą nuo 1956 m. Oro uostas bus pritaikytas XXI amžiaus aviacijos poreikiams, taip pat galės aptarnauti ir „Airbus A380“ superlainerius. Plano priešrinkininkai aiškina, kad planuojami pokyčiai didesnio oro uosto saugumo neužtikrins, tačiau oro uosto plėtra gali didinti triukšmą ir trikdyti vietos gyventojų gyvenimą.

KARIBAI

SANTA CLARA

Kubos prezidentas Fidel Castro trečiadienį po meno mokyklos studentų baigimo ceremonijoje pasakyto kalbos prariu ir susižeidė keli. Atsisakęs prezidentas paprašė mikrofono ir maždaug 30,000 žmonių, iš kurių kai kas jam pagriuvus apsišė, pasakė, jog nėra jokios priežasties nerimauti. „Kad užkirstum kelią spelioms pasakau, jog man skilo kelio kaulas ir galbūt dar lūžo rankos kaulas, to dar tvirtai nežinau, bet pasveikiau kaip galėdamas greičiau. Kaip matote, galiu kalbėti, net jeigu mane sugipsuos, ir galiu toliau dirbti“, sakė F. Castro. 2001 m. birželį F. Castro buvo trumpam nušalintas, kai sakė kalbą plieskiant katriai saulei. F. Castro priešai didelėje Floridos kubiečių bendruomenėje dažnai kalba, kad jis serga kažkokia sunkia liga.

Garsiojoje kyšininkavimo byloje pritrūko įrodymų

Atkelta iš 1 psl.

nutraukė prieš pat pasibaigiant antrajam rinkimų ratui. Pas mus visuomet taip būna: iš pradžių viskas užverda ir suputoja, o po to į nieką pavirsta, teigė Seimo liberaldemokratas Henrikas Žukauskas.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, anksčiau piktiškas Seimo sprendimu neleistis kyšininkavimui įtartų parlamentarų patraukti baudžiamojon atsakomybėn, dabartinį prokuratūros sprendimą komentavo santūriai.

„Teisė nėra tikėjimas, tai

yra argumentų kalba“, sakė Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, paklaustas, ar tikėjosi, kad bus panaikinti įtarimai Seimo nariams dėl kyšininkavimo.

A. Paulauskas atsakė komentuoti, kodėl prokuratūra išteisinę tyrimą nutraukė Seimo rinkimų antrojo rato išvakarėse.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus teigia, kad bylos įrodymų, jog teisėsaugininkai politikavę ir, prezidento nuomone, apkaltino parlamentarų kyšininkavimu „tikriausiai“ neturėdami įrodymų.

mentarės motinai paskambinusi nenustatytos tapatybės moteris pranešė, esą I. Degutienė yra priešmirtinės būklės.

Anksčiau širdies operaciją patyrusi I. Degutienės motina vėliau prisiskambino dukrai ir Vilnių ir įsitikino, jog ji sveika.

„Negaliu suvokti sveiku protu, jog galima taip niekšiskai elgtis. Man daromas psichologinis spaudimas dėl to, kad aš dalyvauju Seimo rinkimuose“, sakė Naujamiesčio vienmandatėje rinkimų apygardoje kandidatuojančiai Seimo nare.

Naujamiesčio vienmandatėje rinkimų apygardoje su I. Degutiene konkuruoja liberalcentristas Algirdas Gričius.

I. Degutienė teigė neįtarianti savo konkurento.

Lietuvoje — mažiausiai 79 milijonieriai

Vilnius, spalio 21 d. (BNS) — Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) duomenimis, pernai mažiausiai 79 šalies piliečiai pagal sukaupią turą ar gautas pajamas galėjo pelnytai vadintis milijonieriais.

Specialistai teigia, kad šalyje, kur šeštadalis asmenų gyvena žemiau skurdo ribos, ne visi

milijonieriai skuba deklaruoti savo turą, ketvirtadienį rašo dienraštis „Lietuvos žinios“.

Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) duomenimis, iš šiemet pateiktų 345,500 pajamų deklaracijų 24 gyventojai nurodė pernai gavę daugiau kaip milijoną litų pajamų, nors beveik pusė šalies darbuotojų oficialiai

AZIJA

TOKYO

Potvynius ir žemės nuosliausias Japonijoje sukėlęs tai-fūnas „Tokage“ pareikalavo 48 gyvybių — tai didžiausias taifu- no aukų skaičius daugelį metų per dešimtmetį. Be to, gėlobėjai ketvirtadienį toliau ieško dar 33 žmonių, kurie laikomi dingusiais. Daug žmonių žuvo po žemės nuosliausias, kurias sukėlė liūtys, trečiadienį nesiliovusios didelėje Japonijos dalyje. Kiti žmonės žuvo per potvynius arba dėl didžiulių bangų. Reportažuose buvo matyti žmonės, kurie, norėdami išvengti, laikosi įsikibę elektros stulpų.

SEOUL

Pietų Korėjos Konstitucinis Teismas ketvirtadienį blokas prezidento Roh Moo-Hyun 45 mlrd. JAV dolerių vertės planą perkelti šalies sostinę iš Seoul į nurodė, kad toks žingsnis prieštarauja konstitucijai. Tai skaudus smūgis prezidentui, kuris sostinės perkėlimą iš pergrūsto Seoul į dvi kaimo apygardas šalies centriniame regione buvo padaręs pagrindine 2002 metų rinkimų kampanijos tema. Roh Moo-Hyun teigia, kad sostinės perkėlimas leistų tolygiai plėtoti trečiąją Azijos ekonomiką. Oponentai sako, kad prezidento planas prastai apgalvotas.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Po visą dieną trukusio teismo posėdžio seržantas Ivan „Chip“ Frederick trečiadienį prisipažino žemėnės sulaukytuosius irakiečius liūdnai pagarsėjusiam Abu Ghraib kalejime. Teismo metu seržantas ramiai vardijo visus fizinio bei psichologinio smurto būdus, kuriuos jis ir jo draugai naudojo prieš sulaukytuosius. I. Frederick yra kol kas aukščiausio rango teisiamasis šioje kalinių kankinimo byloje. Jei jis bus nuteistas už nusikaltimus, tarp kurių minimas pareigos neatlikimas, blogas elgesys su kaliniais bei jų žeminimas, I. Frederick gali būti nuteistas kalėti iki 11 metų.

„Turbūt taip pasivirtina vienas dalykas, kad prieš tai žinybos, kurios iškėlė tą klausimą ir apkaltino, lyg ir turėjo įrodymų tiems nusikaltimams tirti, iš tikrųjų tikriausiai jų neturėjo.“

Pasivirtino dar kartą, kad mes turim peržiūrėti savo sistemą ir kalbėti viešumoje su tokiais kaltinimais ir įtarinėjimais tik tada, kada mes turime tam pagrindo. Šiandien apgailestina atrodė, kad to pagrindo nebuvo“, pareiškė prezidentas pridurdamas, kad STT vadovo klausimas yra aiškus.

loginis spaudimas dėl to, kad aš dalyvauju Seimo rinkimuose“, sakė Naujamiesčio vienmandatėje rinkimų apygardoje kandidatuojančiai Seimo nare.

Naujamiesčio vienmandatėje rinkimų apygardoje su I. Degutiene konkuruoja liberalcentristas Algirdas Gričius.

I. Degutienė teigė neįtarianti savo konkurento.

gauna tik minimalų atlyginimą. 79 šalies gyventojai nurodė pernai turę turto daugiau nei už milijoną litų.

„Milijonierių daugėja labai sparčiai turint galvoje, kad Lietuva laisvosios rinkos sąlygomis gyvuoja dar palyginti trumpą laiką“, sakė socialinių mokslų daktaras Romas Lazutka.

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)



APIE PASITIKĖJIMĄ

Ar verta pasitikėti partijomis, žiniasklaida, Bažnyčia, krepšiniu, žmona, vaikai? Patį pasitikėjimo terminą dažniausiai mums perša politikai, kurie nori, kad jais būtų kuo labiau pasitikima — tarsi kokias dievas, nors jie viso labo dulkės, kaip, beje, ir mes visi kiti... Dieviškos dulkės — pridurčiau, pačios nuostabiausios kosminės dulkės. Pasitikėjimo terminą taip pat perša save reklamuojanti žiniasklaida, taip pat Bažnyčia. Ir taip, norom nenorom, pats „pasitikėjimo“ terminas tampa įvairių masinės sąmonės manipuliacijų bei rinkiminių technologijų sudedamąja dalimi.

Pačiame žodyje „pasitikėti“ nėra nieko negatyvaus, jis susijęs su žodžiu „tikėti, tikėtis“, taigi atspindi tam tikrą norą, iliuziją, kad būtų, ar bus gerai. Tačiau „pasitikėjimas kitais“ pastarojo meto Lietuvos gyvenime vis labiau įgyja liguistą reikšmę — tarsi tai būtų „nepasitikėjimo savimi“ sinonimas. Pasitikiu partija, nes nepasitikiu savim, savo darbo rezultatais, pasitikiu Bažnyčia, nes nepasitikiu savo dieviška prigimtimi, lemtim ir savo gerų darbų vaisiais; pasitikiu žiniasklaida, nes pats nebemoku analizuoti ir interpretuoti įvykių... Ir t.t.

Taigi šiais atvejais pasitikėjimas atspindi jau problematiškesnę nesavaramišką psichikos aspektą. Jeigu į šį reiškinį pažvelgtume psichologiškai, tai suprastume, kad pasitikėjimas, kaip ir meilė — prasideda nuo savęs. Neveltui psichologas teigia, kad žmogus, kuris save myli, savim rūpinasi, prižiūri savo kūną ir sielą, neleidžia sau susitersti negražiais darbais ir mintimis — tik tas žmogus gali tikrai mylėti kitus.

Tas pats ir su pasitikėjimu — jei tu pasitiki savimi, tai tu pasitiki ir kitais — ar tai būtų Viktoras Uspaskichas, ar Algirdas Brazauskas, ar Andrius Kubilius. Tiksliau — jie niekaip negali ryškiau įtakoti, pakeisti ar nulemti savimi pasitikinčio žmogaus gyvenimo eigos. O tai žmonių, kurie yra priklausomi nuo aplinkybių, nuo savo kompleksų, neišsprusimo, kurie linkę visą savo bėdą permesti kokiame nors atpirkimo ožiu — jų gyvenimai yra ištisai priklausomi nuo politikų, žmonių, krepšinio ir visų kitų astrologinių aplinkybių.

Tačiau ir „atpirkimo ožio“

SCENOS ALCHĖMIKUI L. TRUIKIUI BŪTŲ SUĖJĘ 100 METŲ

Kaune spalio 8 d. prasidėjo žinomo lietuvių scenografo bei pedagogo Liudo Truikio (1904-1987) 100-ųjų gimimo metinių minėjimo renginiai. Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje penktadienį įvyko mokslinė konferencija, pava-kare buvo atidaryta paroda „Scenos alchemikas“.

Parodoje, be L. Truikio sukurtų dekoracijų eskizų, taip pat pristatyta jo tapyba, sakralinės dailės kūrinių, plakatai bei iliustruotos knygos, L. Truikio sukauptos Rytų meno kolekcijos fragmentai.

Maestro kūrybos užkulisius atvėrė bei aristokratiškos menininko namų aplinkos aurą leido pajusti Lietuvos fotomenininkų Rimanto Dichavičiaus, Romualdo Rakausko bei Arūno Baltėno nuotraukų galerija. Prieš tai muziejuje buvo rodomi filmai apie L. Truikį. Ekspozicija veiks iki kitų metų sausio 16 dienos.

Spalio 11-ąją L. Truikio jubiliejui skirta paroda „Scenos alchemikas“ atidaryta ir Vilniuje, Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje. Joje buvo

sąvoka tėra tik didelė, naivi iliuzija, nes gamtoje egzistuoja tam tikri fizikos dėsniai. Pvz., — jokia partija, joks prezidentas nepadarys mano gyvenimo geresniu, jei aš ir toliau vogsiu, meluosi, ištvirkiausiu, pavydėsiu. Ar gali Viktoras Uspaskichas, tarkim, įtakoti procesus Lietuvoje, kad žmonės mažiau gertų, žudytųsi ir labiau mylėtų vienas kitą? Gal ir gali, bet tik asmeniniu pavyzdžiu, o ne įstatymais ar vadovavimu vyriausybei...

Asmeninis doras gyvenimas — kas tai ir kaip tai atpažinti? Jei Viktoras, kaip vienas bulvariniam laikrašty teigia Rūta Grinevičiūtė, ištis yra jai siūlęs seksualinio pobūdžio paslaugas, tai doro gyvenimo pavyzdžiu jis kol kas dar gal ir ne labai galėtų būti, tačiau linksmo, betarpiško gyvenimo — kodėl gi ne... Tai irgi vertybė — džiaugtis gyvenimu toje kokybėje, kurią pats esi pasiekęs. Bent jau tai tikrai yra pozityviau už susiraukusį, nelaimingo politiko-bambeklio būvį, kuris, pats būdamas nelaimingas, stengiasi žūbtuti ir visus kitus to žyzymo išmokyti.

Taigi — nepriklausomai nuo rezultatų, šie Seimo rinkimai yra Lietuvai labai reikšmingi, nes dar yra likusios kelios partijos, kurios, deja, turi žmonių pasitikėjimą. Kai jos laimės rinkimus ir žmonių iliuzijos, kad kas nors kitas išspręs jų problemas, subliuks, tada žmonės nustos pasitikėti partijomis, Bažnyčia, žiniasklaida, nusispsiaus ir ims rūpintis, kaip čia kuo greičiau pradėti pasitikėti savimi, savo gražiomis mintimis ir kilniais darbais...

Norėčiau rašinių pabaigti taip: vienas žymiausių filosofų Konfucijus, kuris ypatingai rūpinosi valstybės valdininko dora, teigė, kad dorą ugdyti labai padeda gera muzika ir gera poezija. Perfrazuojant pagrindinę rašinio mintį, galima būtų teigti, kad geriausia būtų pasitikėti gera poezija ir gera muzika, ji atves į pasitikėjimą savimi, į laimės ir pilnatvės pojūtį. Juk vienas žaviausių pastarojo meto politikos momentų buvo tada, kai Julius Sabatauskas Seimo moterims skaitė savo meilės lyriką. O jeigu dar Č. Jursėnas fleitą pagrotų, o V. Uspaskichas jam tyliai pritartų klavesinu, manau — iš šviesos, ir tiesa jų žodžius lydėtų...

DRAUGAS, 2004 m. spalio 22 d., penktadienis

5

A + A ANTANAS KURAS

Mirė 2004 m. spalio 21 d., sulaukęs 84 metų.
Gimė 1919 m. lapkričio 14 d. Kaune. Amerikoje išgyveno 43 metus, Čikagoje ir Oak Park.
Nuliūdę liko: žmona Eva, sūnus Antanas ir Romualdas, dukterėčios ir sūnėnai Kanadoje ir Lietuvoje.
A.a. Antanas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Laidotuvės privačios.

Liūdinti šeima

A + A JULIJA VALIUKAITIS GUŽAUSKAITĖ

Mirė 2004 m. birželio 16 d., sulaukus 82 metų.
Gimė Raseiniuose, gyveno Čikagoje, vėliau Centerville, MA.
Nuliūdę liko duklė Irene Keane, anukė Nicole Keane ir proanukė Beatrice Rose Scollan; brolis Kazys Gužauskas, Kaune.
Prašom pasimelsti už a.a. Julijos sielą.

Kolegai, idėjos draugai, tauriam lietuviui

A + A Dr. VYTAUTUI MAJAUSKUI

mirus, jo žmonai VANDAI, dukroms, sūnams ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir jungiamės maldose.

Danutė ir Vytautas Bieliauskai

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A PETRAS NAVICKAS

Užgeso akys, nutilo lūpos
Raminusios ir guodusios mane,
Sustojo plakusi širdis.
Tu išėjai į šaltą kapą,
Apklotą lapais ir sidabriniais asarų lašais...

Dvejų metų mirties prisiminimui, šv. Mišios už a.a. Petrą bus aukojamos 2004 m. spalio 24 d., sekmadienį 10:30 v. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, spalio 25 d. ir 27 d. 7 v. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje.

Šiais metais spalio mėn. bus laikomos šv. Mišios Užventyje, Lietuvoje ir Gregorinės Mišios Pranciškonų Misionierių koplyčioje.

Maloniai prašau visus, kurie pažinojo a.a. Petrą prisiminti jį savo maldose.

Liūdinti draugė Elena Anilius

UTENOJE PAŠVENTINTI VARPAI

Rugsėjo 19 d. Utenoje pašventinti keturi pred. Gerharto Lange iš Vokietijos atvežti varpai. Jų vertė — apie 160,000 Lt. Prelatas jau yra padovanojęs šešis varpus Telšių katedrai, keturis — Plungės, keturis — Panevėžio Švč. Trejybės, vieną varpą — Kaltinėnų bažnyčioms. Ateinančiais metais jis yra numatęs dovanoti

varpus Klaipėdos Taikos Karialienės ir Maziškių bažnyčioms. Už nuopelnus miestui pred. G. Lange yra tapęs Plungės, Telšių, Akmenės garbės piliečiu. Rugsėjo 18 d. prelatas drauge su vyskupu Jonu Kaunecku Panevėžio Švč. Trejybės bažnyčioje aukėjo šv. Mišias.

BŽ

dirbti pradėjo 1931-1932 m., studijuodamas Kauno meno mokykloje. Tuo laikotarpiu jis kurdavo savaitines Valstybės teatro afišas. Vėliau dirbo Šiaulių dramos teatro dailininku, po to kūrė scenografijas tarpukario Kauno valstybiniam teatre.

1941-1949 m. L. Truikys dirbo Kauno taikomosios ir dekoratyvinės dailės institute. Jis — vienas iš instituto Dailiosios tekstilės katedros organizatorių, jos vedėjas, dėstytojas, docentas. 1947-1948 metais L. Truikys buvo Lietuvos operos ir baleto teatro vyriausiasis dailininkas. 1953-1959 metais dėstė Kauno vidurinėje dailės

mokykloje, dirbo Lietuvos valstybinio dailės instituto Kauno skyriuje. 1979 m. jam suteiktas Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo vardas, 1980 m. — Lietuvos valstybinė premija.

Kaune (E. Fryko, g. 14) veikia L. Truikio ir jo žmonos, operos solistės Marijonos Rakauskaitės (1892-1975) memorialinis muziejus. Sutuoktinių bute įrengtame muziejuje rodomi asmeniniai šeiminių daiktai, eksponuojamos L. Truikio akvarelės, tapyba, scenografijos ir kostiumų eskizai, rankraščiai, dailininko sukauptos Rytų meno ir lietuvių liaudies skulptūrų kolekcijos.

(Elta)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

KUNIGAS VYTAS MEMĖNAS, gyvenantis Riverside, IL, esantis DF garbės nariu, Draugo fondui rudens vajuos metu atsiuntė 200 dol. Iš viso jo įnašai sudaro 1200 dol. sumą. Nuširdžiai dėkojame.

DANGUOLĖ KVIKLYTĖ, gyvenanti Chicago, IL, tėvelio a.a. Broniaus Kviklio atminimui atsiuntė 100 dol. Labai ačiū.

VĖLINIŲ IŠKILMĖS Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks sekmadienį, spalio 31 d. Prie šiose kapinėse esančio Steigėjų paminklo 12 v.p.p. vyks trumpos religinės ir pasaulietinės pamaldos. Visi mūsų tautos mirusieji bus prisiminti dvasininko malda, pasauliečio visuomenininko žodžiu, Vėlinių žvakės uždegimu, vainiko visų dalyvių vardu padėjimu, ir kartu giedama giesmė bei Tautos himnu. Iškilmes daug metų ruošia Bendruomenės pasauliečių komitetas ir Kapų savininkų draugija, garbės sargyboje su vėliavomis dalyvaujant uniformuotiems šauliams ir ramovėnams. Visi kviečiami dalyvauti šiose mirusiųjų pagerbimo iškilmėse ir po jų aplankyti čia pat Šv. Kazimiero kapinėse palaidotus artimuosius, draugus ir lietuvių tautos nusipelnčius asmenis.

ALRK MOTERŲ SAJUNGOS kuopa nr. 3 šaukia narių susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 6 dieną, seštadienį, 3 v.p.p., Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje.

LIETUVIŲ OPEROS metinio vajuos baigiamasis pokylis vyks lapkričio 20 d., seštadienį, Jaunimo centre. Šio renginio vadovas Jurgis Vidziūnas prašo visus, kurie dar negrąžino loterijos šaknelių, kuo skubiau tai padaryti, nes pokylio metu bus ištrauktos laimingųjų pavardės. Jis taip pat kviečia ir šiais metais nepraleisti šio šaukimo pokylio, jo aukšto lygio koncertinės programos, puikių vakarienių ir smagių šokių, grojant G. Juknui ir A. Pilibaičiui. Vietas bei status prašome užsisakyti telefonu 773-767-5609, kviešti J. Vidziūną.

ČIKAGOS LIETUVIŲ ZARASIS-KIŲ klubo metinis susirinkimas įvyks spalio 28 d., ketvirtadienį, 1 v.p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Visų narių dalyvavimas būtinas.

ČIKAGOS LIETUVIŲ FUTBOL klubo „Lituanica“ 54-asis sezonas bus pažymėtas tradiciniame pokilyje spalio 30 d., PLC didžiojoje salėje, Lemonte. Užsisakyti vietas būtina iš anksto tel. 708-532-7526, kviešti Ann Marie Juraitis.

LIETUVOS DUKTERŲ šiemet ruošiami pietūs-vakarienių vyks, spalio 24 d. 3 v.p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus meninė programa, laimėjimai. Užsisakyti vietas galima adresu: 2735 W. 71 St., arba tel. 773-925-3211 Name-liuose, kuriuose budima nuo antradienio iki šeštadienio, 10 v.r. - 2 v.p.p. Visi maloniai kviečiami apsilankyti.

LAPKRIČIO 7 D, SEKMADIENI 1-3 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia vaikus, tėvelius ir senelius į lietuviškų kalėdinių atvirukų kurimo užsiėmimą. Profesionali dailininkė Rasa Ibianskienė ir Virginija Morrison pažadins jūsų kūrybingumą ir padės sukurti menišką kalėdinių atvirukų iš įvairiausių medžiagų. Atsineškite nuotraukų, džiovintų gėlių, klevo lapų ir žalumynų, klijus, žirkles. Mes pasirūpinsime popieriumi, akvarelėmis ir kitais reikmenimis. Registruoti tele-

fonu 773-582-6500, kviešti Rita Janz.

PASKAITA APIE SPAUDOS atgavimo kultūrinę ir istorinę reikšmę lietuvių tautai skaitys prof. dr. Giedrius Subačius lapkričio 3 d. 2 v.p.p. University of Illinois, Stevenson Hall, Institute For Humanities salėje. Kviečiami dalyvauti visi besidomintys šia tema.

ROBERT DUDA IR GINGER HOUGHTON, Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ rytinio JAV pakraščio atstovai, atvyks į Čikagą. Sekmadienį, spalio 24 d., 12:30 v.p.p. (po 11 v.r. Šv. Mišių) PLC „Bočių menėje“ jie skaitys pranešimą apie savo labdarinę veiklą Lietuvoje. Pasakojimas bus pailiustruotas epidiaskopu. „Saulutė“ nuširdžiai kviečia visus dalyvauti, parodyti amerikiečiams, kad įvertiname jų prasmingas pastangas. Bus kavutė ir užkandžiai, įėjimas nemokamas.

CICERO ŠV. ANTANO parapijoje spalio 24 d., sekmadienį, tuoj po 9 v.r. Šv. Mišių parapijos salėje susirinkime maloniai pabrėžti rudens užbaigimo pietuose. Vėl ateina žiema, parapijos pastatų šildymas daug kainuoja, todėl šio renginio visas pelnas bus skirtas parapijos išdūi. Cicero LB valdyba nuširdžiai kviečia dalyvauti ne tik parapijiečius. Džiugiai pasitiksime visus svečius.

ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS Gimimo parapijoje, esančioje 6900 S. Washtenaw Ave., Chicago, nuo lapkričio 1 d. keičiamas rytinių Mišių anglų kalba laikas. Mišios bus aukojamos 8:30 v.r.

LAPKRITIS - MILDOS už mirusiųjų menų. Palaimintojo Jurgio Matulio lietuvių katalikų misijoje, esančioje PLC 14911 - 127th St., Lemont, lapkritį pradėsime šv. Mišių devynienį už mirusiųjų.

KIEKVIENĄ SPALIO MĖN. sekmadienį Palaimintojo Jurgio Matulio bažnyčios vestibulyje, PLC 14911 - 127th St., Lemont, po šv. Mišių vyks BALF-o vajuos rinkliava. Būkite dosnūs.

SPALIO 23 IR 24 DIENOMIS Čikagos priemiesčių senelių namai ruošia pensininkams atvirų durų dienas. Daugeliui lietuvių artimiausi yra senelių prižiūrimi Alvernia Manor senelių namai, esantys 13950 Main St., Lemont, tel. 847-816-6644.

POEZIJOS VAKARAS „Pavasaris rudeni“, skirtas laureatei poetei Eglei Juodvalkei, įvyks 2004 m. lapkričio 12 dieną, penktadienį, 1 v.p.p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Vakara rengia Lietuvių rašytojų draugija.

LAPKRIČIO 14 D., SEKMADIENI, 12:30 v.p.p. PLC didžiojoje salėje įvyks madų paroda „Rudens simfonija 2004“. Pietūs - Aldonos Šoliūnienės, muzika - A. Andriekaus, parodos rengėjos - Vida Kosmonienė ir Vida Girdvainienė. Norintys užsisakyti vietas arba status, skambinkite telefonu Žibutei 630-257-0153 arba Elzytei 630-257-8617.

ČIKAGOS GEN. T. DAUKANTO jūrų šaulių tradicinė „Rudens puota“ įvyks lapkričio 20 d. Šaulių namuose.

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

ČIKAGOS LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE — TĖVELIŲ SUSIRINKIMAS

„Čikagos liuanistinė mokykla — mūsų vaikų mokykla. Jūs, tėveliai, galite ją sukurti kokią norite: kas neveikia — keiskime, kas nepatinka — tobulinkime“.

Spalio 9-oji — šventinė diena Čikagos liuanistinėje mokykloje — tradicinė mokykloje fotografavimosi diena. Šią dieną susirenka visų skyrių ir klasių mokiniai, apsirengę tautiniais drabužiais. Kiekvienais metais mokyklos kolektyvo nuotraukos papildo archyvą, jos rikiuojasi liuanistinės mokyklos koridoriuje: keičiasi veidai, auga vaikai, tik niekuomet nesikeičia ta pati fotografavimosi vieta — Jaunimo centro pastatas, kolonos, laiptai ir durys į mokyklą. Mokykla yra plačiai atvėrusi duris ir tėveliams, kurie kasmet kviečiami į tėvų susirinkimus.

Tą pačią dieną įvyko Čikagos liuanistinės mokyklos tėvų susirinkimas, kuriame dalyvavo direktorė Jūratė Dobilienė, direktorės pavaduotoja Laima Apanavičienė, tėvų komiteto pirmininkė Dobilė Rusciti, išdėstė Albertas Kerelis, tėvų komiteto nariai Mindaugas Bielskus, Rasa Trečiokienė, Dana Kloviene, Renata Kancleris, Neringa Aleksonis, Kristina Petraitienė ir tėveliai.

Tėvų komiteto pirmininkė D. Rusciti padėjo 2003–2004 mokslo metų tėvų komitetui už padarytą didžiulį darbą: „Šeštadieniais mes susirenkame todėl, kad mūsų vaikai mokytųsi lietuviškoje mokykloje. Kuo daugiau tėvų susiburs, tuo bus daugiau galvų planams kurti ir rankų darbams dirbti“, pabrėžė Dobilė. Smagu, kad dauguma tėvų komiteto narių pasiliko dirbti ir šiais 2004–2005 m. Buvo pasveikintos dar penkios mamos, kurios sutiko prisidėti prie tėvų komiteto veiklos. Pirmininkė pasiūlyė, kad mokykla išsiplėtė, mokiniai mokosi gerai su tvarkytose naujose vienuolyno

patalpose. Dobilė padėjo tėveliams, kurie mažai turėdami laisvo laiko, kasdien sunkiai dirbdami, vis tik rado laiko, susibūrė ir įrengė klases Jėzuitų patalpose, ir taip sutaupe mokyklos lėšas. Tokio dėmesio ir pagalbos iš tėvelių mokykla dar niekada nebuvo sulaukusi!

Buvo pabrėžta, kad mokykla išsilaiko iš tėvelių už mokslą mokamų pinigų ir gauna svarbią kasmetinę paramą iš pagrindinio rėmėjo — Lietuvių fondo. Tėveliai buvo kviečiami aktyviau dalyvauti mokyklos veikloje: dalintis savo talentu, padėti telkiant lėšas, kad mokykla galėtų ruošti įvairines programas, įdomesnius renginius, pasikviestų svečių.

Mokyklos direktorė Jūratė Dobilienė padėjo tėveliams, kad veža vaikus į šeštadieninę mokyklą. Svarbiausia, kad vaikai čia atsirastų, kad kuo daugiau vaikų ateitų į liuanistinę mokyklą. Ji priminė, kad su vaikais kalbėtis lietuviškai ir prašė tėvelių padėti savo vaikams išlaikyti nesudarytą lietuvių kalbą.

Direktorės pavaduotoja L. Apanavičienė pranešė, kad šiuo metu mokyklą lanko 295 mokiniai. Mokykloje yra 20 klasių. Didžiausi — 1 ir 2 skyriai; mažiausias — 10. Mokykloje dirba 50 mokytojų, padėjėjų ir administracijos darbuotojų. Pavaduotoja L. Apanavičienė padėjo tėveliams, kurie vaikus užregistruoja iš anksto — pavasari. Tai palengvina mokyklos atidarymo ir registracijos dienos darbą. Ji ypač džiaugėsi 2003–2004 mokslo metų abiturientais: Živilė Badaraitė, Luka Šaparnytė ir Tomu Mačiuliu, kurie baigė mokyklą, paprašė pasiūlyti ir dirbti mokykloje. Pavaduotoja įsitikinusi, kad šie jaunuoliai ir toliau liks dirbti lietuvių kalbai.

Lietuvių publicistas J. Grinius rašė: „Nepakanka tik kalbėti apie gerį, svarbu save liudyti gerais darbais“. Moky-



Priekyje sėdi tėvų komiteto pirmininkė Dobilė Rusciti.

los vadovybė, tėvų komitetas dar kartą dėkoja tėveliams, padėjusiems vasaros metu įrengti klases Jėzuitų patalpose. Štai šie tėveliai — mūsų mokyklos pasididžiavimas: Tomas Klova, Asta ir Rytis Alcauskai, Audrius Baliutavičius, Antanas Česnauskas, Aidas Černevičius, Vladas Zakarauskas, Sigita Leliukas, Jūratė Dobilienė, Indrė Bartaišienė, Kristina ir Jonas Petraičiai, Indrė ir Edvinas Skeberdziai, Darius Raudys, Mindaugas Keturakis, Dobilė Rusciti, Pranas Ringis, Vidmantas Briaukus, Mindaugas Vaškys, Egidijus Kancleris, Ričardas Jakubauskas, Darius Gadeikis, Rolandas Kundrotas, Rasa Ibianskienė, Neringa Aleksonis, Mindaugas Bielskus,

Reda Blekys, Rasa ir Tomas Trečiokai, Albertas Kerelis. Ačiū Jums.

Tėvų susirinkimo pabaigoje vienas iš tėvelių — Tomas Klova — papasakojo su kokių entuziazmu visi dirbo: „Darbo organizavimo pradžia nebuvo lengva. Davė tėvelių sąrašus, kurie siūlė pagalbą įrengiant patalpas, pradėjome po truputį organizuoti, skambinti. Maniau, kad niekas nesusirinks, bet įsiterpė tėvų komiteto nariai, pradėjo žmonės rinktis ir rinktis. Visi susirinkome, pasiskirstėme darbais, kas ką moka. Ejo vyrai, kurie dirbo tą darbą, jį išmanė, nes yra statybininkai. Dirbo ir ne statybininkai. Beje, atskubėjo į pagalbą ir tie entuziastai, kurie neturi nieko bendro su Čikagos

liuanistinė mokykla. Darbas vyko labai sklandžiai ir smagiai. Dar ir Olimpinės krepšinio varžybas pasiūlėme, kai lietuviai žaidė pusfinalyje su italais. Gerai, kad pralaimėjo, o tai būtumėme išvertę ir tas sienas, kurių versti nereikėjo. Kai pabaigėme darbus, buvau nustebęs, kad mūsų buvo tiek daug, kai pasiūlėme į sąrašus, suskaičiavome apie dvidešimt vyrų! Amerikoje viskas yra materialu, todėl labai svarbu padaryti darbą ir iš širdies, savo dvasiai, kad pačiam būtų gerai, žinoma, ir dėl vaikų gerovės. Po darbo visi jautėme laimingi, tai nereiškia, kad didžiulioji prieš kažką, bet didžiulioji prieš save“.

Indrė Bartaišienė



Dalis susirinkusių tėvelių.

Ilja Bereznickas Čikagos liuanistinėje mokykloje

Ilja Bereznickas — vienas žymiausių dabartinių Lietuvos animacijos režisierių ir dailininkų, taip pat jau gerai žinomas pasaulyje. Jis sukūrė animacinius filmukus „Bermudų žiedas“ 1988 m. pelnė pagrindinį prizą Tarptautiniame sportinių filmų festivalyje Balboa, Ispanijoje, ir specialųjį prizą tarptautiniame animacinių filmų festivalyje „Krok-89“, Kijeve, Ukrainoje. Visiems lietuviams gerai žinomas ir daug šiltų jausmų sukeliantis filmukas „Baubas“ 1987 m. gavo pagrindinį prizą IX Tarptautiniame festivalyje Portugalijoje. Buvo apdovanoti I. Bereznicko filmukai „Atsargiai! Vaikai!“ (1990 m.), „Regbis“ (1993), „Senelis ir senelė“ (1999) ir daugelis kitų. Šį rudenį Ilja Bereznickas aplankė ČLM vaikus.

„Draugo“ info



KĄ RENKASI LIETUVOS ĮMONĖS?

Penktadienį, spalio 22d., 7 v.v., Jaunimo centro kavinėje įvyks politinė diskusija ir naujo kontraversiškaus dokumentinio filmo apie populistinę Darbo partijos vadovą Viktorą Uspaskichą „Viktoras. Geras vaizdelis“ premjera (autorius Audrius Lelkaitis).

Atvirą forumą — diskusiją pradės ALTV laidų vedėjas Arvydas Rencickis, dalyvauja „Akiračių“ redaktorius Zenonas Rekašius. Kviečiame visus į atvirą diskusiją apie filmą ir šią dieną aktualius Lietuvos politikos klausimus. Bus galima pasivaikinti kava, vynu ir pyragaičiais, o įkaitę prelegentai galės atsigavinti šaltu alumi. Renginyje bus filmuojamas.

Kviečia: Amerikos lietuvių TV.

